

F A I P A R

A FAIPAR MŰSZAKI FOLYÓIRATA XLIII. ÉVF. 1993/5

F A I P A R

F A I P A R

F A I P A R

F A I P A R

F A I P A R

F A I P A R

1993. MÁJUS

A szerkesztésért felelős:

LELE DEZSÓ

Olvasószerkesztő:

SZENDRŐI CSABA

Szerkesztőbizottság:

dr. Ádámfi Tamásné
dr. Bakay István
Matlák Zoltán
dr. Molnár Sándor
dr. Petri László
Pintér György
dr. Szabó Dénes
dr. Szabó Imre
dr. Szabó Miklós
Szalay Lajos
dr. Tóth Sándor
Vermes István
dr. Winkler András

A szerkesztőség címe:

1027 Budapest, Fő utca 68.

*

Kiadja:

a TERVÁL
Lap- és Könyvkiadó Vállalat
1196 Budapest, Petőfi utca 193.
Telefon: 120-2844

Felelős vezető: Schönek Károly

*

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely kézbesítő postahivatalnál, a hírlapkézbesítőknél a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási irodáinál (HELIR), Budapest, XIII., Lehel út 10/a. - 1900 - közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra. Előfizetési díj: egy évre 600 Ft, egy példány ára: 50 Ft. Összevont szám példányonkénti ára 100 Ft. Megjelenik havonta. Külföldön terjeszti a Kultúra Könyv- és Hírlap Külkereskedelmi Vállalat. H-1389 Budapest, Pf. 149. és a Magyar Média, 1392 Budapest, Pf. 279. 86-253.

Hirdetések felvétele: A FAIPAR szerkesztőségében. 1027 Budapest, Fő utca 68. Telefon: 201-9929

Index: 25 281

HU ISSN 0014-6897

TARTALOM

Lele Dezső: A FATE 1993. évi tavaszi közgyűlése	77
Pásztor Péter: Az Ellenőrző Bizottság beszámolója	80
Desseuffy Imre: Tájékoztató a Falpari Tudományos Alapítvány működéséről	80
Dr. Tóth Sándor: A FATE múltja, jelene, jövője	81
Dr. Tóth Sándor: Hozzászólások a FATE múltja, jelene és jövője előterjesztéshez	84
Lele Dezső: Egyéb hozzászólások	85
Zsombolyay Zoltán: Korszerű üzemszervezés és minőségbiztosítás	87
Egyesületi Hírek	86
EXPO '96	92
Tájékoztató az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság Falpari Szakágazatáról	93
Nemzetközi hírek	93
A Pozsonyi Állami Falpari Kutató Intézet átalakulása, az AM-30 Rt. bemutatása	94
Felhívás	95
Fanaptár	B/IV.

CONTENTS

Lele Dezső: 1993 Spring General Meeting of Scientific Association of Woodworking Industry in Balatonfüred	77
Pásztor Péter: Report of the Control Commission	80
Desseuffy Imre: Information on the Activity of the Scientific Association of Woodworking Industry	80
Dr. Tóth Sándor: The Past, the Present and the Future of the Scientific Association of Woodworking Industry - Report	81
Dr. Tóth Sándor: Contribution to the Report Mentioned	84
Lele Dezső: Other Contributions	85
Zsombolyay Zoltán: Modern Plant Organization and Quality Assuring	87
Association's News	86
EXPO '96	92
Information About the Woodworking Department of the Transylvanian Hungarian Scientific Society	93
International News	93
Information: Of the Bratislava State Research Institute of Woodworking Industry - Introduction of AM-30 Co.	94
Wood Calendar	B/IV.

INHALT

Lele Dezső: Frühlingssammlung des Wissenschaftlichen Vereines der Holzindustrie - 1993 Balatonfüred	77
Pásztor Péter: Bericht der Revisionskommission	80
Desseuffy Imre: Information über die Tätigkeit der Wissenschaftlichen Stiftung für die Holzindustrie	80
Dr. Tóth Sándor: Die Vergangenheit, die Gegenwart und die Zukunft des Wissenschaftlichen Vereines Der Holzindustrie (Referat)	81
Dr. Tóth Sándor: Beiträge zum Referat	85
Lele Dezső: Weitere Beiträge	85
Zsombolyay Zoltán: Moderne Betriebsorganisation und Qualitätssicherung	87
Vereinsnachrichten	86
EXPO '96	92
Information über die Fachsparte Holzindustrie der Transylvanischen Ungarischen Wissenschaftlichen Gesellschaft	93
Internationale Nachrichten	93
Information: Die Umgestaltung des Staatlichen Forschungsinstitutes der Holzindustrie in Bratislava - Vorstellung der AG AM-30	94
Holzkalender	B/IV.

Lapunk ezen száma
ZSOMBOLYAY ZOLTÁN
anyagi támogatásával jelent meg

A lapban megjelent cikkek szerzői: Dr. Ádámfi Tamásné főtechnológus h. (MÁV-FAVÉD); Desseuffy Imre ny. igazgató (FKI); Ézsias Pálné ny. belsőépítész (BUBIV); Lele Dezső ny. fősztályvezető (MTV); Dr. Molnár Sándor tszv. egy. docens (EFE); Pásztor Péter gazd. igazgató (ETV); Dr. Tóth Sándor főmunkatárs (FM); Zsombolyay Zoltán falpari mérnök (Vorbít)

FAIPARI

FAIPARI TUDOMÁNYOS EGYESÜLET MINT A MTESZ TAGEGYESÜLETÉNEK LAPJA

A Faipari Tudományos Egyesület 1993. évi tavaszi közgyűlése Balatonfüreden

Az idei tavaszi közgyűlésünk a veszprémi üzemi FATE csoport meghívására Balatonfüreden, illetve Veszprémben került megrendezésre 1993. április 1-jén és 2-án.

A közel 100 fő résztvevő a Hotel Füred Szállodában helyezkedett el, melynek Konferencia termében 14 órakor kezdődött meg ezen választási ciklus harmadik tavaszi közgyűlése.

A résztvevőket házigazdaként **Kormos Ernő**, a FATE alelnöke, a Balaton Bútorgyárt Rt. elnök-vezérigazgatója köszöntötte és kívánt eredményes tanácskozást.

Ezt követően **dr. Molnár Sándor** üdvözölte a megjelenteket, név szerint kiemelve dr. Szabó Dénes nyug. egyetemi tanárt, Kovácsné Benkó Zsuzsát az OMFB főosztályvezetőjét, Czebei Sándort a FAGOSZ és Galli Pétert a Bútorszövetség, valamint Molnár Pétert az Országos Asztalosipari Szövetség elnökét, akik személyes részvételükkel is megtisztelték közgyűlésünket.

A köszöntések után megemlékezett az előző közgyűlés óta elhunyt tagtársainkról, név szerint: Faragó László, a Csillaghegyi Faipari Szövetkezet ny. elnökéről

Dr. Cziráki József, az EFE tanszékvezető egyetemi tanáráról

Dr. Sipos Árpád, a BUBIV Rt. elnök-vezérigazgatójáról

Dr. Káder Gyula, a BUBIV Rt. igazgatójáról és

Tokay István, a SZKIV gyáregység ny. igazgatójáról,

akiknek emlékét megőrizzük.

A közgyűlés résztvevői néma felállással emlékeztek elhunyt barátainkra.

Ezt követően néhány szóval emlékeztetett a tavaszi közgyűlés sikerére és fontosságára, megköszönte a Veszprémi FATE csoport meghívását, sikeres szervezését és felkérte a főtítkárt beszámolójának megtartására.

Főtitkári beszámoló

Lele Dezső

Tisztelt Közgyűlés!

Kedves Barátaim!

Először is én is nagy tisztelettel és szeretettel üdvözlöm a megjelent kedves tagtársainkat és az esetleg csak érdeklődő nem FATE tagokat is. Köszönet a Veszprémi FATE csoportnak, a Balaton Bútorgyár Rt. kollektívájának és vezérigazgatójuknak, Kormos Ernő barátunknak – a FATE alelnökének –, akik lehetővé tették, hogy itt ismét összejöhetünk tájékozódni szakmánk helyzetéről és eszmét cserélni az egyesületi élet jelenéről-jövőjéről.

Nagyon nehéz évente olyan beszámolót készíteni, hogy az ne legyen unalmas, és ugyanakkor össze is foglaljuk az elmúlt év eseményeit.

Én most úgy kezdtem hozzá, hogy elővettem a FAIPAR '90, '91, '92 és '93-as számait és átfutottam őket, mit is mondtunk 3-2-1 évvel ezelőtt? Mi volt a fő mondanivalója összejöveteleinknek '90 februárban, '90 júniusban Budapesten; '91 áprilisban Mátészalkán és '92 áprilisban Szegeden, és arra a következtetésre jutottam, hogy a nehézségek ellenére is voltak és vannak eredményeink az egyesületi életben. Eredmény az, hogy ma is közel 100-an összejöttünk, eredmény, hogy nem vagyunk közömbösek szakmánk iránt, eredmény, hogy akarunk megújulni, eredmény, hogy az utolsó 3 évben is voltak és vannak, akik cikket írtak szaklapunkban, és eredmény, hogy vannak még vezetők, egyszerű tagok, akik anyagilag is segítik az egyesület fennmaradását.

Eredmény, hogy kezdeményezésünkre létrejött és ebben az évben már harmadszor kerül megrendezésre a

– Soproni Faiparos találkozó és LIGNO-NOVUM kiállítás,

- hogy létrejött az EFE ÖREG FÁS DIÁKOK BARÁTI KÖRE

- hogy megszületett egy alapítvány a faipari kutatás, fejlesztés, oktatás, műszaki szakirodalom támogatására.

És még sorolhatnánk a 3 év alatti eseményeket, amelyek nem valósultak volna meg a FAIPARI TUDOMÁNYOS EGYESÜLET nélkül.

Persze ez a dolog egyik oldala. Nézzük a 3 évet úgy is, hogy mi mindent lehetett volna ez idő alatt végezni.

Mit nem csináltunk jól, vagy egyáltalán nem csináltunk? Mi nem valósult meg a terveink közül?

- Vagy beszélhetünk arról, hogy csökkent az aktivitás, az érdeklődés a társadalmi munka iránt,

- csökkent a taglétszámunk,
- csökkent az érdeklődés a jogi tagvállalataink részéről,

- hogy gazdasági gondjaink vannak, ezek is tények.

De ezek a tények alapvetően rajtunk kívül álló kemény gazdasági tényekből következnek.

Tudomásul kell venni, hogy hazánkban egy olyan hatalmas politikai és gazdasági átalakulás zajlik, amit mi társadalmi úton nem tudunk befolyásolni, legfeljebb információt, tapasztalatot tudunk cserélni, és ha megkérdezzük bennünket, akkor véleményt tudunk nyilvánítani.

Sajnos ez a „megkérdezés” egyre ritkább. Sőt gyakorlatilag az utóbbi 3 évben alig fordult elő ilyen megkeresés.

Kicsit irigykedve figyelem, hogy az OEE-nek vannak ilyen tevékenységei. Az Erdészeti Lapokban rendszeresen jelennek meg cikkek az erdőt érintő törvények, határozatok, elképzelések véleményezéséről, állásfoglalások formájában.

Az OEE-nek van minisztériumi partnere az FM Erdészeti és Faipari Főosztálya, ami nem mondható el a tovább feldolgozó iparágakról. Az Ipari és Kereskedelmi Minisztériumban nincs egyetlen faipari szakelő sem, akivel közvetlen kapcsolatot alakíthatnánk ki a bútor-, az épületasztalos-, vegyesfaipar szakmai kérdéseiben.

Tudjuk, hogy az IKM szervezeti felépítése más, és az egyes elvi főosztályok súlyának megfelelően foglalkoznak a tovább feldolgozó faipar kérdéseivel is, de ez nem ugyanaz, mintha egy-két fő közvetlenül ismerné a szakma problémáit. Az IKM összeállította a 90-es évek iparpolitikai irányelveit és ebben foglalkozik a bútortipar helyzetével is, amelyben optimálisan ítéli meg az ágazat kibontakozási lehetőségeit. A lakossági igény kielégítése mellett további exportnövekedés, közületek, világkiállítás igényeinek kielégítésére kell törekedni.

De nézzük meg az 1990. január 20-án elfogadott alapszabály szerint, mi is az Egyesület célja és feladata?

A 2.1 pont a célról a következőt mondja:

„Az Egyesület célja társadalmi úton elősegíteni a magyar faipar műszaki és gazdasági fejlődését, ápolni és erősíteni a szakmai egység érzését és

gyakorlatát, bővíteni és emelni az egyesületi tagok ismeretét, formálni a faipari szakmai közvéleményt, gondoskodni a tagok közös érdekeinek képviseléséről.”

És én itt most - lehet, hogy önkényesen - a TÁRSADALMI ÚTON fogalmát emelem ki. Mi ezt a célt így, tehát társadalmi úton akarjuk elérni.

Az utóbbi hónapokban sok szó esett és sok időt fordítottunk az egyesület megújulása ügyére és majdnem mindenhol az volt a kérdés - illetve válaszkérés, hogy mit kap a tag a befizetett eddigi havi 10,-, illetve ettől az évtől havi 30,- Ft-jáért és azért nem akar tovább tag lenni, mert kevesli az ellenértéket, amit a befizetett tagdíjáért kap.

Vagy a jogi tagvállalat, aki 5-től 50 ezer forintot fizetett egy évre, mit kap ezért?

A társadalmi egyesület az alapszabály szerint

TUDOMÁNYOS ÉS ÉRDEKVÉDELMI SZERVEZET,

de ez az érdekvédelem a szakma érdekvédelme, nem a vállalat és nem is a személy érdekvédelme.

Az utóbbi időben teljesen elfelejtettük ezt a társadalmi jelleget és mindenképpen üzletet, vállalkozást nézünk benne.

Sajnos a működtetéshez pénz is kell, de ezt a pénzt nem kellene adok-kapok alapon nézni. Ezt a pénzt önzetlenül - szakmai igény - alapján kellene adni, a szakma érdekében, azért, hogy legyen egy hely, ahol az egész faipar együtt lehet, ahol eszmét cserélhetek, ahol találkozhatnak egymással, ahol tapasztalatokat lehet átvenni, ahol megszervezik és ha akarok, részt vehetek olyan rendezvényen, ami érdekel, ahol tanulhatok, új információt kaphatok, ahol szervezett formában megnézhetek más gyárat, üzemet, intézményeket, ahol megszervezik nekem a külföldi kiállítások megtekintését stb. Ezek lehetőségek, amivel ha akarok élni, akkor élek, ha nem, akkor nem, de nem azért, mert egyéni vagy jogi tagdíjat fizetek.

Ez szerintem alapvető kérdés és ezt kell tisztázni a mai nap második fontos napirend keretében.

Ezt a kis eszmefuttatást a következő napirend elé gondoltam elmondani, melynek lényege, hogy maradjunk továbbra is társadalmi egyesület a maga egyszerűbb szervezetével, munkamódszerével, önkéntességével vagy menjünk át üzleti vállalkozássá, de akkor ennek működését újra kell szabályozni. Ez utóbbira kb. 1 év áll rendelkezésre, hogy ezt alaposan végiggondoljuk és az 1994. évi vezetőségválasztó közgyűlésen ennek szellemében kell új alapszabályt alkotni és ennek megfelelő új vezetőséget választani.

Beszámolóm második felében szeretnék pár szót szólni az elmúlt év fontosabb eseményeiről, egyesületünk helyzetéről és a következő 1 év feladatairól:

Szeretném kihangsúlyozni, hogy egyesületünk minden tagja és választott vezetője munkáját társadalmi munkában, a szakma iránti elkötelezettség szellemében végzi, és ezért a legkisebb

tevékenységéért is köszönetet, elismerést érdemel. Éppen ezért az Elnök úrral úgy döntötünk, hogy a mai beszámolóban eltekintünk az egyenkénti értékeléstől, az összehasonlító elemzéstől és úgy tekintünk a mai napon itt megjelent tagtársainkra, hogy már azzal, hogy eljöttek a mai közgyűlésünkre, tettek valamit az egyesület érdekében és remélhetőleg hazamenve lehetőségüktől függően saját területükön továbbra is tevékenykedni fognak a szakma fennmaradásáért, fejlődéséért, az egyesületi élet viteléért.

Egyesületünknek jelenlegi ismereteink szerint kb. 600 egyéni tagja és 50 jogi támogatója van. Ez nem sok, jó lenne, ha a csökkenés megállna, illetve új tagokkal szaporodna.

Ezzel a létszámmal is lehet egyébként eredményes szakmai tevékenységet folytatni. Kár, hogy vannak üres foltok az ország területén, amelyek jelentős faiparral rendelkeznek és hiányzik vagy megszűnt a FATE csoport. Ha a megújulásról ma megszületik a döntés, az új választásig ezeket a fehér foltokat fel kellene számolni és létre kellene hozni ezeken a területeken is a FATE csoportot.

Ilyen területek Kelet-Magyarország; Kecskemét; Baja; Szombathely; Cegléd; Eger; Gyula, hogy csak a legfontosabbakat említsem.

Az alapszabály szerint ugyanis az Egyesület országos jellegű, tehát kellene foglalkozni ezekkel a kieső területekkel is.

A vezetőség és a Titkári Tanács az elmúlt 1 évben valamivel kevesebb ülést tartott, mint az előző időszakban, de ez nem okozott hátrányt a FATE vezetésében, mert 1-1 témában szükség szerint értekezlet nélkül – rövid úton – informálódtunk és hoztunk döntéseket.

A területi csoportok – szakosztályok végezték munkájukat, amelyről esetenként írásos tájékoztatót is küldtek az „Egyesületi Hírek” részére.

Jó lenne, ha rendezvényeikről rendszeresen küldenének rövid beszámolót a területi csoportok, így nem lenne olyan egysíkú az Egyesületi Hírek.

A Titkárság az év folyamán rendszeresen elvégezte feladatait. Megszervezte az új tagnyilvántartást a szegedi határozat szellemében, az egyéni tagokat és csoportokat felkérte az új tagdíjfizetéssel kapcsolatos nyilatkozat megtételére. Külföldi utakat szerveztek Klagenfurtba, Kölnbe, Hannoverbe, külföldi csoportokat fogadott és részükre szakmai programot szervezett.

Elvégezte a szükséges adminisztrációs, pénzügyi, postai stb. tevékenységeket.

Gazdasági megfontolásból csökkentettük a titkárság létszámát 1 fő nyugdíjas személlyel és február 1-jétől leadtuk a volt tanácsstermet.

A Titkárság mindent megtesz ahhoz, hogy minél kisebb legyen az üzemeltetési költségünk.

A vezetőség nevében köszönetünket fejezzük ki a titkárság munkatársainak áldozatkész munkájukért és minden egyesületi tagnak a szakma érdekében kifejtett társadalmi munkájáért.

Az 1993-as feladatokat alapvetően a követ-

kező napirendi pont megtárgyalása utáni álláspont határozza meg.

Alapvetően azonban bármely irányban is megyünk tovább, tagságra szükségünk van és lesz.

Tehát a tagsággal való törődés, a lehetőség és igény szerinti programok szervezése, információ-áramlás és minden, természetesen a szakma fennmaradásának, átalakulásának, fejlesztésének érdekében.

Készülés a 3. Faiparos Találkozóra, a rendezvényeken való részvételre, minél szélesebb körű mozgósítással. Hívjuk azokat, akik még nem voltak az első két rendezvényünkön és segítsük a részvételi lehetőségüket.

Az év vége felé, jövő év elején el kell kezdeni a területek, szakosztályok vezetőségválasztását, összekötve a 4 év tapasztalatainak összefoglalásával, jövőre vonatkozó javaslatok megvitatásával.

A jövő év első felében össze kell hívni a vezetőségválasztó közgyűlésünket. Ennek előkészítését is el kell kezdeni az év vége felé. A jelenlegi alapszabály szükség szerinti módosítás 1, személyi javaslatok az új vezetésbe stb. Dönteni kell a FAIPAR c. folyóiratunk sorsáról is, ki vagy kik tudják továbbra is fenntartani, milyen összeg áll rendelkezésre, kik lennének a fenntartói, kiadói, marad a FATE lapja, vagy társuljon valamilyen más szakmai szervezetekkel, pl. Bútor szövetség-FAGOSZ, esetleg az Alapítvány venné át a lap további kiadását?

Ezek, úgy tűnnek, hosszabb távú kérdések, de alapkérdésekben már legkésőbb 93 őszén dönteni kell, hogy 94-ben zavartalan legyen az Egyesület működése.

A legutóbbi Titkári Tanács ülésen felmerült egy számítógépes szakcsoport létrehozása. A „DIAMOND” számítástechnikai társaság vállalná a szakmai segítséget, csak kellene egy pár érdeklődő egyesületi tag, akik felkarolnák az egyesületben a számítógép szakmán belüli alkalmazását.

Feladata a tavaszi közgyűlésnek örökös tagok elfogadása. Beérkezett javaslatok alapján a következő kedves tagjainkat javasolom erre a megtisztelő címre:

Ézsiás Pálné ny. belsőépítész 73 éves

1951 óta tagja egyesületünknek. Évtizedeken keresztül és jelenleg is részt vesz a Bútoripari Szakosztály munkájában. Aktívan tevékenykedik a Szenior Klubban.

Szende László ny. főkönyvelő 71 éves

1968 óta tagja egyesületünknek. Hosszú éveken át az Ellenőrző Bizottság elnöke, a Végrehajtó Bizottság és a Fűrész-lemezipari Szakosztály vezetőségi tagja volt. Jelenleg a Szenior Klub tagja.

Halász László ny. műszaki igazgató 70 éves

1963 óta tagja egyesületünknek. Évtizedek óta és jelenleg is tagja a Fűrész-lemezipari Szakosztály vezetőségének. Aktívan tevékenykedik a Szenior Klubban.

Információként pár szót még az Egyesület kap-

csolódó tevékenységéről. MTESZ kapcsolatunk jó. Elnök továbbra is Náray-Szabó Gábor maradt. Főtitkári poszt megszűn, dr. Tóth János nyugdíjba ment, helyette ügyvezető igazgató intézi a MTESZ hivatali ügyeit dr. Halmai László személyében.

Ennyit az elmúlt év eseményeiről, szeretném, ha kiegészítenétek a saját területeteken végzett munkáról, elképzelésekről, gondolatokról.

Köszönöm.

Az Ellenőrző Bizottság beszámolója

Pásztor Péter

Tisztelt Közgyűlés!

A következőkben szeretnék az Egyesület 1992. évi gazdálkodásáról beszámolni.

Bár 1992. január 1-jétől lépett életbe az új Számviteli Törvény, ez természetesen a gazdálkodásban, nem csak annak elszámolásában hozott változást.

Mint az előző évben, most is igaz, hogy a közgyűlés időpontjában végleges mérleg még nem állt rendelkezésre, de az eddig elkészült előzetes mérleg is pontos adatokat szolgáltatott.

Mint hallani fogják, az egyesület nehezebb körülmények között gazdálkodott és rosszabb évet zárt, mint 1991-ben. 1992-ben a működési tevékenység összes bevétele 5113 ezer Ft volt. Ez az előző évnek mindössze 66%-a. A működés ráfordításai 5749 ezer Ft-ot tett ki. Ez az előző évnek 80%-a. A költségek csökkenése kisebb arányú volt, mint az árbevételé. Az előző évi 556 ezer Ft-os nyereséggel szemben 636 ezer Ft veszteség keletkezett. Néhány tényező: Mind az egyéni, mind a jogi tagdíj bevételek csökkentek 345 ezer Ft értékben. A bevételek alig haladták meg az 1,5 millió forintot.

A korábbi kamatokkal szemben 451 ezer forinttal kevesebbet, 583 ezer forintot lehetett elszámolni. Megszűnt az állami támogatás, melyből a kiesés az előző évihez képest 430 ezer Ft.

Nyilvánvaló, hogy az ilyen mértékű kiesések nem pótolhatók a hirdetésekől származó bevételek növekedésével vagy egyéb bevételekkel a meglehetősen szűk mozgási térben.

Az előbb említett 636 ezer Ft veszteséget csak némileg tudta pótolni a vállalkozási tevékenység adózás utáni 338 ezer Ft-os nyeresége.

A vállalkozási tevékenységről elmondható, hogy az értékében és arányaiban az előző évihez hasonló mértékű volt.

A 2380 ezer Ft-os bevétel, illetve az 190 ezer Ft-os ráfordítás és 92 ezer Ft mértékű adó biztosította a 338 ezer Ft-os nyereséget.

Az előzőekből következik, hogy a Faipari Tudományos Egyesület összes vesztesége 1992-ben 298 ezer Ft volt.

Az elmondottakból az is következik, hogy a veszteség nem az egyesület minimális létszámú

dolgozóján múlt, hiszen a vállalkozási tevékenység az ő érdemük.

Ilyen előzmények után meglehetősen lehangozó képet mutat az 1993-ra reálisan összeállítható gazdálkodási terv, a költségvetés.

Jelenlegi ismereteink szerint – és sürgős intézkedések szükségesek, hogy ez ne így következzen be – a várható veszteség 1993-ban megközelelti a 2,9 millió Ft-ot. Úgy, hogy a tagdíjbevételek tovább csökkennek, állami támogatás nincs, a bankkamatot, mind a FATE pénzének, mind a kamatlábak csökkenése miatt, a harmadára esik vissza, a költségek a maximális takarékoság ellenére is folytonosan növekednek.

A költségek fő számai

bevételek	1.650.000,- Ft
kiadások	4.538.000,- Ft
veszteség	<u>2.888.000,- Ft</u>

Szükségesek a változások!

TÁJÉKOZTATÓ

a Faipari Tudományos Alapítvány működéséről

Dessewffy Imre

Az Egyesület 1992. augusztusi közgyűlésén hozott határozat alapján létrehozott Faipari Tudományos Alapítványra vonatkozó rövid ismertetés már megjelent a „Faipar”-ban, a Magyar Asztalos c. lapban, valamint a „Hírfa” tájékoztatóban. Az alapító okiratban tételesen előírt kötelezettség azonban, hogy a működésről évente a FATE közgyűlésén is be kell számolni. Így most ennek a kötelezettségnek szeretnék eleget tenni. Mindjárt bevezetőben elnézést kérek az érintettektől azért a szervezési hibánkért, hogy az Alapítványt eddig adományokkal támogatókat külön nem hívtuk meg, ezt a hibát a jövőben el fogjuk kerülni.

A szervezési teendők közül időrendi sorrendben – részben ismétlésként – meg akarom említeni, hogy

- 1992. október 26-án hagyta jóvá a Fővárosi Bíróság az Alapító Okiratot,
- 1992. november 12-én került megnyitásra folyószámlánk,
- 1992. november 23-án hozott határozatot az APEH Fővárosi Igazgatósága az érvényesíthető adókedvezményről.

Az Alapítvány kuratóriuma – a munkatalálkozókon kívül – két alkalommal ülésezett, és pedig

- 1992. szeptember 22-én, amikor is operatív szervezési teendőket vitatott meg és hozott határozatokat, valamint
- 1992. november 30-án, amikor az 1993. évi működés fő céljait és kereteit határozta meg. Ez utóbbi: 2 millió Ft összes keret, ebből támogatási célok 1 millió Ft; működési költségek 0,5 millió Ft; tartalék 0,5 millió Ft.

A kijelölt programok végrehajtásának helyzete az alábbi:

a) Idegen nyelven benyújtandó rövid szakmai munkák készítésére pályázatot írtunk ki és küldtünk meg a felsőfokú és középfokú faipari oktatást végző intézmények vezetőinek. (Egyetem faipari kar, újpesti, soproni, zalaegerszegi, csongrádi szakközépiskolák.)

A pályázatok beadási határideje: április 15.

b) A „LIGNA 93” hannoveri szakvásárra kiutazás került előkészítésre. A tervezett időpont 1993. május 17–22. Jelenlegi ismeretek szerint 29 fő részvételével realizálódik ez a program.

c) A „Fa a jövő nyersanyaga” tudományos tanácskozás szervezése egyetemi keretek között folyik. Pénzügyi támogatási lehetősége a tervezett keret rendelkezésre állásának még függvénye.

d) Az úgynevezett „Nyári Egyetem” szervezését négy ismeretkörre tervezzük előzetesen, éspedig

- időszerű pénzügyi ismeretek,
- önállósult alapanyaggyártó üzem tapasztalatai,
- önállósult bútorigipari üzem tapasztalatai,
- időszerű külkereskedelmi ismeretek.

Figyelemmel a pénzügyi fedezet eddigi hiányára, megkísérelünk az OMFB mecénatura keretből e célra támogatást szerezni.

Az eredeti programon túlmenően pályázatot készítünk a PHARE ACCORD program keretében való támogatás elnyerésére négy fő részére abból a célból, hogy a szakmai intézmények, szövetségek szellemi termékek, eredmények transzmissziójára vonatkozó tevékenységét tanulmányozzák és szerezenek adaptálható ismereteket (Németország, Anglia, Olaszország, Hollandia).

Az eddigi tapasztalatok alapján a gondok, megítélésem szerint, két fő körben jelentkeznek:

– Eddigi kérésünk, felhívásaink ellenére nem kapott az Alapítvány javaslatokat a szakmai társadalomtól. (Egyetlen kivétel a mérnök-hallgatók tanulmányúthoz való támogatási kérelme volt, melyet sajnos fedezethiány miatt nem lehetett teljesíteni.)

– A szakmai vállalatok általában kedvezőtlen gazdasági helyzete mellett az alapítványi adományok szerények, szűk keretet szabnak a támogatás lehetőségének.

A beszámoló keretében végül feltétlenül kötelességemnek érzem, hogy a kuratórium nevében itt is köszönetet mondjak azoknak, akik segítségével az eddigi eredményeket el lehetett érni, így

- elsősorban az Alapítványt életre hívó Egyesületnek és vezetőinek,

- az eddigi adományozóknak, külön is megemlítve a Faipari Tudományos Egyesületet, a Balaton Bútorgyárat, a Gyufaipari Vállalatot, a Tisza Bútoripari és Kereskedelmi Rt-t, a Kiskunsági EFAG-ot, akik egyenként legalább 100 ezer Ft támogatást adtak, valamint a Bútoripari Kft-t, aki az irodaberendezést adományozta,

- a Faipari Kutató Intézetnek és vezetőjének az Alapítvány alapvető technikai működési feltételeinek biztosításáért.

A Faipari Tudományos Egyesület múltja, jelene, jövője

Dr. Tóth Sándor

Az Egyesület bevételeiről

Az Egyesület 1990. évi tisztújító közgyűlésén már érezhető volt a rendszerváltás hatása, a működés változtatására, a területi szervek nagyobb pénzügyi önállósodására való igény.

Az említett közgyűlés utáni időszakban tovább csökkent a tagság egy részének aktivitása, a társadalmi tevékenység helyett a pénzszerzés került előtérbe, növekedtek a vállalatok, szövetkezetek likviditási nehézségei, csökkent általában a tagok és a jogi tagok (az Egyesületet anyagilag is támogató gazdálkodó szervezetek) száma, ezzel a FATE bevétele is.

Az 1990-ben megválasztott vezetőség célul tűzte ki – többek között – a jogi tagoktól befolyó bevételnek legalább a szinten tartását, ehhez újabb gazdálkodó szervezetek beléptetését Egyesületünkbe. A faiparnak mintegy 1/4-ét alkotó, a mezőgazdasági tárcához tartozó, a fűrész- és részben a lemezipari üzemeket működtető Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaságok megkeresése, további beléptetése az Egyesületbe, a javasolt jogi tagsági díj összegszerű meghatározása (az árbevétel ezrelékében a kamarai szervezeteknek megfelelően), a FATE szolgáltatások bővítése (a külföldi utakhoz akkor még nehezen beszerezhető deviza biztosítása), a fele tagdíjnak igény szerinti visszaszámoltathatósága a területi szerveknek mind ezt a célt szolgálták. Az egyesületi tisztségviselők és összekötők aktivizálásának eredményeképpen végül is sikerült az egyik fő forrást képező jogi tagsági díj nagyságát megőrizni.

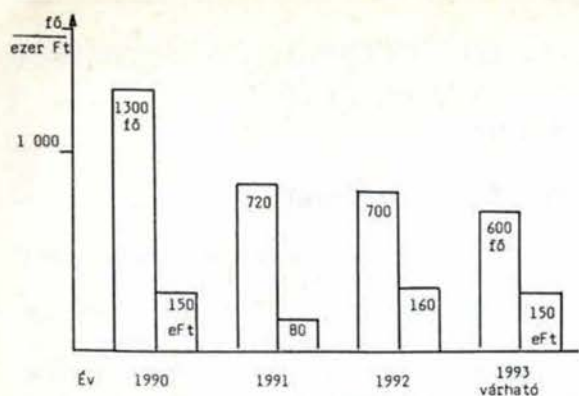
A bevételek másik fő forrását képező különböző vállalkozási jellegű tevékenység (szakmai turizmus, külföldi csoportok fogadása, hazai programjuk szervezése), valamint az egyéb bevételek (a még elérhető külső, esetleg pályázati támogatások, valamint a külföldi kiállítások szervezéséhez kapcsolódó bevételek) alkotják. E bevételek és kiadások pozitív szaldóval jártak, de összegük egyre zsugorodik.

Összességében az Egyesület bevétele csökken, kiadásainak csökkentése ellenére bevételei 1993-ban már nem nyújtanak fedezetet kiadásaira.

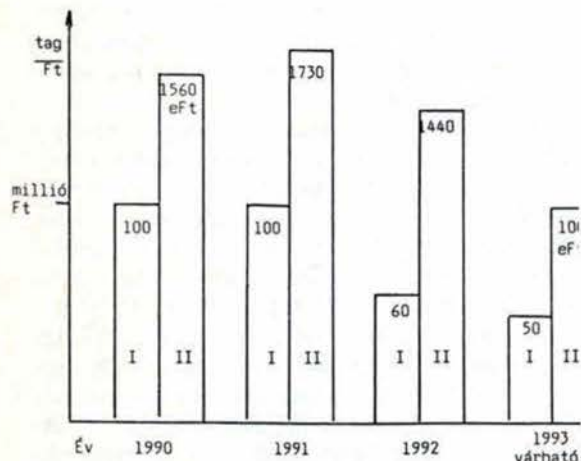
A FAIPAR kiadásainak csökkentéséről

A „FAIPAR” szaklap évi 12 száma több mint 1 millió Ft kiadást jelent, ebből az Egyesület mintegy 400 ezer Ft-ot fedez, míg az előfizetők 200–300 ezer Ft-tal járulnak hozzá a költségekhez. A folyóirathoz kapcsolódó bevételek növelésére, a kiadások csökkentésére is született számos kezdeményezés. Ezek a következők voltak:

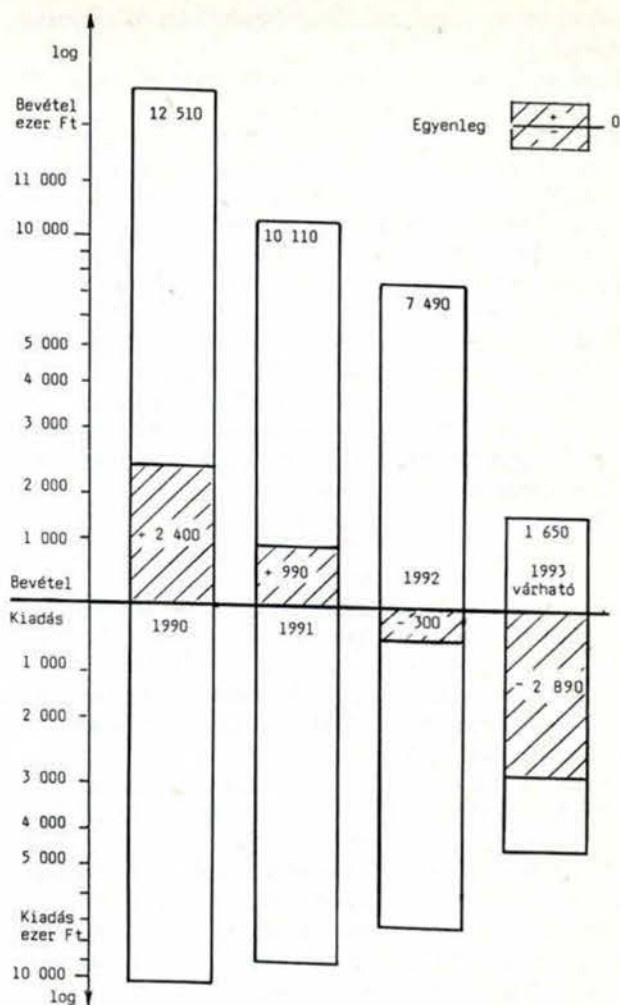
– a fizetős hirdetések fokozottabb gyűjtésével évi 200–300 ezer Ft bevételre tudtunk szert tenni,

1. ábra. Egyéni tagok száma és tagdíjbevételek 1990 és 1993 között

2. ábra. Jogi tagok száma (I) és tagdíjbevételek (II) 1990 és 1993 között

1. táblázat

A FATE tagsága (kerekítve) 1990 és 1993 között

Év	1990	1991	1992	1993 várható
Egyéni tagok száma	1 300	720	700	600
Jogi tagok száma	100	100	60	50

2. táblázat

A FATE fontosabb bevételei 1990 és 1993 között (kerekítve, ezer Ft-ban)

Év	1990	1991	1992	1993 várható
Egyéni tagdíj	150	80	160	150
Jogi tagdíj	1 560	1 730	1 440	800
Vállalkozás/1	4 000	2 390	2 380	.../3
Egyéb bevétel/2	6 800	5 920	3 510	600
Bevétel összesen	12 510	10 110	7 490	1 650

Megjegyzések:

1. A vállalkozás kiadásai a 3. táblázatban
2. Az egyéb bevételek kiadásai a 3. táblázatban
3. Az 1993. márciusi állapotoknak megfelelően

3. táblázat

A FATE fontosabb kiadásai 1990 és 1993 között (kerekítve, ezer Ft-ban)

Év	1990	1991	1992	1993 várható
„Falpar” szaklap/4	690	540	480	480
Bér, járulékokkal/5	820	1 140	1 500	1 380
Vállalkozás/1	2 260	1 500	1 900	.../3
Egyéb kiadás/2	6 340	5 920	3 910	2 680
Kiadás összesen	10 110	9 100	7 790	4 540

Megjegyzések:

- 1,2. Bevételei a 2. táblázatban
3. Az 1993 márciusi állapotnak megfelelően
4. 1991-ben a szokásos 11-12 szám helyett 6 jelent meg, 1992-ben csökkentettük a lap terjedelmét

4. táblázat

A FATE bevételeinek és kiadásainak egyenlege 1990 és 1993 között (ezer Ft-ban, kerekítve)

Év	1990	1991	1992	1993 várható
Bevétel	12 510	10 110	7 490	1 650
Kiadás	- 10 120	- 9 080	- 7 790	- 4 540
Egyenleg	+ 2 400	+ 990	- 300	- 2 890

- szponzorok keresése egyes lapszámok részbeni finanszírozására, ami egy-egy lapszám esetén 50 ezer Ft hozzájárulást jelentett. Ennek fejében a szponzor a lapból néhány oldalt (nem reklám) írásaival tölthetett ki,

- évente két lapszám összevonása: így pl. 1993-ban az 1. és a 2. közös lapszám kiadása,

- a folyóirat számára a legkritikusabb 1991. évben a szokásos 11-12 lapszám helyett csak 6 megjelentetése, ami a tagság egy részétől visszavontságot váltott ki. Ennek nyomán szponzorálási ígéretek születtek, amelyeket be is tartottak: ennek eredményeképpen 1992-ben vissza tudunk térni a 11-12 évi lapszámhoz,

- végül is a költségemelkedések ellensúlyozására a „FAIPAR” ugyan csökkentett oldalterjedelemben (de havonta jelenik meg), ami papír- és nyomdaköltség megtakarítással jár a korábbi terjedelemben képest.

A „FATE múltja, jelene, jövője” c. dokumentum

Ebben a helyzetben a Fűrész- és Lemezipari Szakosztály előterjesztést készített a FATE vezetősége részére, az Egyesület és a Szakosztály helyzetéről, jövőjéről, amely először Ad hoc Bizottság elé került megvitatásra. A Bizottság tagja volt Matlák Zoltán, a Bútoripari Szakosztály titkára, korábbi hasonló dokumentum közzétételére (Faipar 1991/10), dr. Szabó Miklós főtítkárhelyettes, dr. Pluzsik András a Fűrész- és Lemezipari Szakosztály titkára és dr. Tóth Sándor főtítkárhelyettes, „Bizottság vezetője. Az Ad hoc Bizottság az előterjesztést átdolgozva terjesztette 1993. március 12-én az Egyesület gazdálkodó szervezetek vezetőivel kibővített vezetőségi ülésére. A dokumentum az ott elhangzottakkal kiegészítve került a FATE Közgyűlésére 1993. április 1-jén. A dokumentumot a továbbiakban teljes terjedelmében ez úton tesszük közzé, kiegészítve a Közgyűlésen elhangzott hozzászólások tartalmával.

A múlt

A Faipari Tudományos Egyesület múltjából érdemes felidézni, hogy

- működését központi elhatározás indította,
- a működéshez szükséges anyagiakat részben központi forrásból, részben pedig a vállalatoktól elvárt támogatásból lehetett biztosítani.

A FATE feladata volt elsősorban

- a felügyeletileg több minisztériumhoz tartozó egész faipar (fűrészipar, falemezipar, bútortipar, épületasztalosipar: állami és szövetkezeti ipar) szakembereinek, szakmai érdekképviseletének összefogása,
- a szakmai fórum biztosítása a tagság számára,
- a nemzetközi kapcsolatok építése, fenntartása,
- rendezvények szervezése,
- a szakmai publicitás biztosítása a saját (FAIPAR) szaklapban.

Az Egyesület a korábbi gazdasági és társadalmi formációban az elvárásoknak, vezetőik és tagsága aktivitásának megfelelően, jól működött.

A jelen szorításai

A rendszerváltás után, a megváltozott körülményekhez kapcsolódó jelenségek, tendenciák:

- a központi alaphoz származó pénzügyi forrás csökken, megszűnik,
- a vállalatok pénzügyi hozzájárulása (jogi tagság) csökken, és csak konkrét ellenszolgáltatások fejében várható el,
- az Egyesület vezetésébe bevont tagoktól társadalmi munkában csak részben várható el megfelelő aktivitás,
- ezek munkáltatói nem, vagy alig viselik el, hogy a tagok munkaidőben tevékenykedjenek, s ennek költségeit is (posta, telefon, utazás) egyre kevésbé vállalják.

Mindezek következtében az Egyesület működésében olyan kedvezőtlen változások következnek be, amelyek már létét veszélyeztetik. Ennek előjeleivel már találkozhattunk. A változásoknak előre kell mennünk, különben Egyesületünk megszűnik, más szervezetek (a kamarai, illetve mérnöki, érdekképviseleti szervezetek, alapítványok) veszik át az Egyesület szerepét.

A jelenleg nagyrészt biztosítható pénzügyi feltételek mellett az Egyesület még fenntartható, megújítható, tagsága még nagyrészt aktivizálható, biztosítva az átmenetet az új működési formákba, az új szervezetbe.

A FATE új arculata

Itt fogalmazzuk meg azokat a célokat, amelyekhez el akarunk jutni, azokat a feladatokat és feltételeket, amelyek nélkül a jövőben nehezen képzelhető el az Egyesület működése, vagyis a megváltozott viszonyoknak megfelelő programot, míg a szervezet megnevezése és szervezeti felépítése csakis az elfogadott célkitűzésekre és feladatokra, valamint a működés külső feltételeire (kamarai törvény) épülhet.

Kiindulópontok, célok:

- a tömegszervezeti jelleg helyett az eddigi és a vállalkozókkal bővített tagság önkéntes, költségekkel járó hovatartozásának biztosítása,
- a „megőrizve megújulni” alkalmazásával (az eddigi eredményeket, tapasztalatokat megtartani, beépíteni a megújuló szervezetbe) a megváltozott körülményeknek megfelelően átalakítani a tevékenységet, átalakítani és működtetni a szervezetet,
- növelni a vállalkozók arányát a szervezetben,
- olyan szolgáltatások biztosítása, amelyekért anyagi áldozatokat is vállal a tagság,
- az egyes szolgáltatásoknál a tagok kapjanak kedvezményeket (jelenleg a FATE egyéni tagok kedvezményesen kapják a FAIPAR-t).

Ennek érdekében a feladatok, egyben a megújuló szervezet programja

- szakmai gyorsinformáció, amely – adatbázisa alapján – rendszeresen (havonta, kéthetente) tájékoztatást nyújt olyan műszaki és kereskedelmi aktualitásokról, mint a piac és árváltozások, vásárok, cégalapítások, gép- és segédanyag ajánlatok, új anyagok az alap- és továbbfeldolgozó iparban,
- célra orientált kérdésekben (világkiállítás) ad tájékoztatást az aktualitásokról, munkák, vállalkozások összehangolásáról. További elképzelések: vállalkozói útmutató, minőségbiztosítás, faanyagvédelem, környezetvédelem, fahulladékok hasznosítása stb.
- a szakmát érintő kül- és belföldi rendezvények figyelemmel kísérése, részvétel szervezése (LIGNO-NOVUM, kiállítások, konferenciák), saját rendezvények szervezése (évente legalább egy fizetős nagyrendezvény),
- szakértőség intézése (engedélyek kiadása, a szakértők minősítése az életbe lépő kamarai törvény alapján), ehhez egyesületi garancia-vállalás, szakértői és kisvállalkozói munkák közvetítése,
- a szakmai oktatás szervezése, az alap-, közép- és felsőfokú oktatási programok szakmai véleményezése, összehangolása, szakmai továbbképző tanfolyamok szervezése, a kutatási-fejlesztési témák felkutatása, közvetítése, véleményezése,
- a belföldi és külföldi kapcsolatok bővítése, ezen keresztül a fizetős rendezvények (előadások, konferenciák, bemutatók) szervezése.

Az új szervezet jellege, tagsága, működése

- a kialakítandó, a FATE eddigi eredményeit, hagyományait megtartó új szervezet politika- és szektorsemleges (állami, szövetkezeti, magán- és vegyes szektor), amely a fűrész-, falemez-, bútor-, épületasztalos- és vegyes faipar össz-szakmai érdekszövetségként működik,
- tagjai lehetnek a faiparban, és kapcsolódó területein tevékenykedő mérnökök (és felsőfokú végzettségűek), valamint a középfokú végzettségű szakemberek, a szakirányú közép- és felsőfokú tanintézetek hallgatói, tanulói, oktatói,
- a szervezet egyesítse magában a nonprofit érdekeltségű és a vállalkozási tevékenységet, működjön együtt (az előkészületben lévő kamarai törvény alapján) a Bútor- és Asztalosipari Szövetséggel és más kamarai szervezetekkel,
- meghirdetett pályázat alapján főállású vezetője legyen, akinek a munkáját testület segíti,
- szervezete az eddig szakmai tagozódás (szakosztályok) helyett olyan szerveződés felé menjen el, amelyben az adott régió szakmai túlsúlya dominál,
- az egyéni tagdíjak emelése (más, hasonló szerve-

zetek szintjének megfelelően) a jelenlegi viszonyoknak megfelelően 200–300 Ft-ra havonta. Ebben a tagdíjban már a kiadványok is (FAIPAR, Gyorsinformáció) benne lehetnének.

Eddig a dokumentum, megemlítendő még, hogy a jelen dokumentum elfogadása, illetve az ebben foglalt program megvalósítása

- együtt jár az Egyesület Alapszabályának módosításával,
- a tervezett gyorsinformációs kiadvány és a főállású vezető bérjárulékokkal együtt számolt bére összesen 1,5–2,0 millió Ft plusz kiadást jelentenek, ehhez a bevételeket meg kell növelni,
- a Faipari Tudományos Egyesület utódszervezete fennmaradásának feltétele a tagdíjak differenciált emelése egyéni tagoknál az említett 200–300 Ft/hó-ra, a kisvállalkozók esetében 5–20 000 Ft/év-re, míg a gazdasági társaságoknál évi 10 000 Ft/év-től kezdődő összegekre.

A megújítandó Faipari Tudományos Egyesület jövőképét (célok, feladatok, szolgáltatások, program) felrajzoltuk, jövőbeni működése többé-kevésbé már látható, kérdés, hogy az átmeneti időszak pénzügyi nehézségeit hogyan tudjuk át-hidalni.

Az Egyesület további létéről, működéséről, a pénzügyi vonzatokkal együtt a Közgyűlésnek kell határoznia, illetve állást foglalnia.

Hozzászólások a FATE múltja, jelene és jövője előterjesztéshez

Dr. Szabadhegyi Győző (Sopron) egyetért, azonosul a programmal, az Egyetem faipari üzemmérnöki oktatási programjának véleményezésében kéri a FATE segítségét.

Matlák Zoltán (Bútoripari Szakosztály) szerint az Egyesület megszűnésével úr maradna, a FATE-t meg kell menteni. A világkiállítási munkákat is összehangolhatná az Egyesület. Kiállítások szervezésénél a FATE és a Faipari Tudományos Alapítvány konkurálnak egymással. Ezek szervezését össze kellett volna és össze is kell hangolni. Kapcsolni kellett volna a LIGNA Hannover és az INTERZUM Köln kiállítások meglátogatását. Az információáramlást meg kell szervezni, ahogy ez az előterjesztésben van. A FATE fennmaradása érdekében mindenki tegyen. A BUFAMI Bt. kis cég ugyan, de felajánl 10 ezer Ft-ot az átmeneti időszakra.

Apostol Tamás (Faip. Tud. Alapítvány). Érzelmileg jónak, megvalósítás oldaláról elnagyoltnak minősítette az előterjesztést. A havi 200–300 Ft még nem jelent megoldást. Át kell gondolni, hogy mihez mennyi tartozik. Szervezeti kérdés, hogy a tagokhoz való eljutás újabb pénzbe kerül. Az

előterjesztést csak akkor tudja megszavazni, ha pénzügyileg is kidolgozzák.

Tóth Béla (Budapest). Az Egyesület vállalkozói jellegét elemezte. A vállalkozókat a szakmai szövetségek képviselik, Nyugat-Európában minden mérnök, aki számít, tartozik valahová. Javaslat szerint az Egyesületet a jelen helyzetben „hibernálni” kell, forszírozni a kapcsolatokat a minisztériumokkal, a szakmai struktúra kialakítására, átalakítására szánt nyugati forrásokat, amelyek nem a vállalkozók számára vannak, igénybe kell venni.

Zsarnai Szilárd (Okt. Bizottság) szerint a dokumentum jó alapot nyújt a továbbiakhoz. A Bizottság tevékenysége iránt lecsökkent az érdeklődés, a továbbképzési témákra történt rákérdezésre nem kaptak választ. Egyik minisztériumnál sincs felelőse a középfokú szakoktatásnak, azonos tankönyv készül a szakmunkás, a szak-középiszkolai és a technikusképzés számára. Németországban a komoly cégekhez a legjobb képzés is hozzátartozik.

Rosner Ervin (Épületasztalosip. Szakoszt.) szerint a Szakosztály működéséhez is pénz kell. Általános vélemény, hogy szükség van a FATERA, rendezvényeire, klubnapjaira. Ne legyünk szégyenlősek, terjesszük, tegyük ismertté a „FAIPAR”-t, úgy, mint ahogy a „Magyar Asztalos”-sal történik.

Galli Péter (Bútorszövetség) a FATE és a Bútorszövetség jellegének összehasonlítása, a bútorszakma helyzetének, a Szövetség elkövetkező fő feladatainak rövid elemzése után az együttműködés lehetőségeit taglalva az oktatásszervezést, a két szervezet közötti kölcsönös információcserét emelte ki.

Dr. Molnár Sándor (Elnök) a vitát azzal zárta le, hogy az előterjesztésben foglalt feladatok megvalósítására, költségeikkel együtt, készüljön a következő közgyűlésre részletezés.

Egyéb hozzászólások

Dr. Szabadhegyi Győző: Tolmácsolja a Faipari Mérnöki Kar dékánjának jókívánságait, aki egyéb elfoglaltsága miatt nem tudott részt venni közgyűlésünkön.

Tájékoztatja a közgyűlést, hogy március 26-28. között részt vett a Madarasi Hargitán az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság Faipari Szakágazat szakmai napjain. Nagyon lelkes társaság gyűlt össze, akik célul tűzték ki a faiparban dolgozók összefogását, a szakmai magyar nyelv ápolását, szakfolyóirat kiadását, szakmai programok szervezését és kapcsolatok kialakítását magyarországi faipari egyesületek-

kel, intézetekkel, üzemekkel. Javasolja, hívjuk meg őket valamelyik rendezvényünkre, építsünk ki felső szintű kapcsolatot, esetleg az ipari vállalatok lépjenek velük gazdasági kapcsolatba.

Matlák Zoltán: Beszámolt a Bútoripari Szakosztály tevékenységéről. Különösen jelentős volt ebben az évben a kárpitós középfokú és felsőfokú oktatás megszervezésében végzett munkájuk. Reméli, kezdeményezésük eredményes lesz a kárpitós szakma fejlődésében. Sajnos az aktivitás náluk is csökkent, különösen a képzés, továbbképzés területén tett szervezéseknél.

Részt vett a MGK szakoktatással kapcsolatos konferencián. Megítélése szerint ebben a kérdésben komoly lehetőségei és feladatai vannak az Egyesületünknek.

Kiss Géza: A Kozma Lajos Faipari Szakközépiszkola tanára tájékoztatja a közgyűlés résztvevőit, hogy április 28-tól rendezik meg a második kiállításukat, amely a fűrésztörténetét dolgozza fel. Kéri, hogy akinek régi szerszám katalógusa vagy esetleg régi szerszáma van, adja kölcsön a kiállításra. Minden érdeklődőt szeretettel várnak.

Dr. Molnár Sándor: Összefoglalva a közgyűlés beszámolóját és az elhangzott hozzászólásokat, jónak ítélte a mai tanácskozásunkat. Kérte a tagságot nagyobb aktivitásra a jövő feladatainak végrehajtásához. Majd szavazásra tette fel a főtítkári beszámolót, az Ellenőrző Bizottság beszámolóját és az Alapítványról elhangzott tájékoztatót.

A közgyűlés a beszámolókat és a tájékoztatót egyhangúlag elfogadta.

Ugyancsak egyhangú szavazással fogadták el a beterjesztett 3 fő örökös tagként való elismerését.

A közgyűlés egyesületi témáinak lezárása után került sor néhány tájékoztatásra

Galli Péter, a Bútorszövetség elnöke a FATE és a Szövetség kapcsolatain túlmenően tájékoztatást adott a bútoripar előtt álló feladatokról és lehetőségekről. A belső kereslet csökkenésének ellensúlyozására az export dinamikus növelése jellemezte az elmúlt 2 évet. Ez a növekedési ütem azonban nem tartható, tehát a belső piac kiszolgálását is szem előtt kell tartani. Remélhetőleg lassan megindulnak a lakásépítések és más közületi létesítmények. Különösen oda kell figyelni a Világkiállítás beruházásaira, ott a magyar bútoriparnak nagy lehetőségei lehetnek. Az import hangsúlyozására valószínű a forint leértékelése is segítségre lesz. Drágább import relatíve olcsóbb hazai termék. A minőség növelésének is nagy szerepet kell kapni az ipar talpon maradásában. A fafeldolgozás területén 13.419 jogi személyiségű vállalkozó van nyilvántartva, ebből mindössze 60 tagja a Bútorszövetségnek. Az új kisvállalkozókkal együtt kell a szakmát fenntartani, együttműködni.

'93 év feladata a magyar bútoripar privatizációs folyamatának figyelése, tapasztalatok hasz-

nosítása, koordinálása. A Világkiállítással kapcsolatos információk begyűjtése, továbbadása, feladatok koordinálása.

Megbízható információs bázis kiépítése, hogy valós adatok segítsenek eligazodni a bútorigari szakembereknek.

Dr. Suba Imre az OMFB főosztályvezetője a Bay Zoltán alapítványról adott részletes tájékoztatást. Célja az alapítványnak, hogy meglévő tudományos bázisok mellé új intézeteket, részlegeket hozzunk létre, megerősítve a régit új eszközökkel, ugyanakkor felhasználni, átmenteni a felhalmozódott tudásanyagot.

Háromféle együttműködés lehetséges: a szakemberek egyéni bevonása kutatási témák kidolgozásában; kutatási eszközök közös használata; valamint a kutatások eredményeinek továbbadása az oktatásban.

Jelenleg három egyetem mellé tervezik az új intézeti rendszer kialakítását: Szegeden a biotechnológia kutatására, a BME-en a szerkezeti anyagok technológiai intézetét – ehhez kapcsolódhatnak a faipari szerkezetek kutatása is –, valamint Miskolcon a gyártási rendszerek logisztikai intézetét.

Ezek az intézetek már a II. n. évben megkezdik tevékenységüket és további cél a nemzetközi kutatási programokba való bekapcsolódás.

Úgy gondolja, hogy az alapítvány nyújtotta lehetőségek igénybe vételére rövid időn belül a faipar kutatói is bekapcsolódhatnak. Ehhez kíván sok sikert.

Szántó Csaba V. éves faipari mérnökhallgató a végzős mérnökök elhelyezkedési nehézségeiről beszélt. Elmondta, hogy a most végző 52 fő hallgató nagyobb részének nincs állása, így nem tudják, hogy hol fogják hasznosítani szakmai tudásukat. Kéri a jelenlévőket, hogy ahol faipari mérnökre van szükség, jelezzék az egyetem felé.

Kiss Éva művészettörténész, aki Kaesz Gyula életművét dolgozta fel, ismertetést adott a művész életéről. Kaesz Gyula a bútortervezés meghatározó személyisége volt 1920–1960 között. Több művészeti folyóiratban jelentek meg tervei, és elkészített bútoraiból is több található privát személyeknél és részben múzeumokban. Kiss Éva a szöveges ismertetés mellett több termékről képeket vetített a művész munkáiból.

Szeretné, ha a Kaesz Gyula életművéről összeállított anyag könyv formájában megjelenhetne, ezzel is gazdagítva a szakma szegényes szakirodalmát. Ehhez kéri a FATE, illetve a résztvevők támogatását.

Este a résztvevők baráti vacsorán vettek részt, ahol folytatták a szakmai problémák megvitatását.

Másnap megtekintettük a Balaton Bútorgyár Rt. bemutatótermét és üzletét, valamint a korszerű II. telepen folyó termelést. A jelenlévők hasznosnak ítélték a tavaszi közgyűlést és ismételten köszönetüket fejezték ki a Veszprémi FATE csoport tagjainak a két nap megszervezésében nyújtott tevékenységükért.

Rovatvezető: Ézsiás Pálné

1993. február – március

Február 26. A FATE Csongrád megyei Szervezete a MTESZ szegedi klubhelyiségében rendezett szakmai vetélkedőt, immár 20. alkalommal. Tizenkét csapat érdekes és szoros versenyt vívott az első helyezéért. A végeredmény a következő:

1. Tápéi Házilipari Szövetkezet 30 pont
2. FABIO Játék- és Faipari Szövetkezet 29 pont

3. Tisza Bútoripari és Kereskedelmi Rt. I. csapata 28 pont

Az eddigi húsz vetélkedőn az Alföldi Bútorgyár 8, a Tisza Bútorgyár és a SZEBISZ 4-4, a NÍVÓ Ipari Szövetkezet 2, míg a Tápéi Házilipari Szövetkezet és a DEFAG 1-1 első helyet szerzett. A vetélkedőn 48 fő vett részt.

Március 2. Ülést tartott a Fűrész-, Lemezipari Szakosztály dr. Németh József elnök és dr. Pluzsik András titkár vezetésével. Napirenden a következő témák szerepeltek:

– Előterjesztés az „Egyesület múltja, jelene és jövője” témában, az áprilisi Közgyűlésre.

– 1993. évi munkaterv.

– 1992. évi beszámoló.

Az ülésen 7 fő vett részt.

Március 2. A FATE Csongrádi megyei Szervezete vezetőségi ülést tartott a Szegedi Gyufagyárban, Frank László elnök és Balogh László titkár vezetésével. Napirenden szereplő témák voltak:

– szakmai vetélkedő értékelése.

– az olaszországi szakmai tanulmányút előkészítése.

– egyéb programok megbeszélése.

Az ülésen 27 fő vett részt.

Március 3. Egyesületünk Szenior Klubja megtartotta szokásos havi találkozóját, amelyen baráti beszélgetés alkalmával az iparban történt változásokról kaptak tájékoztatást.

A találkozón 11 fő vett részt.

Március 4. Ülést tartott a FAIPAR c. lap Szerkesztő Bizottsága, Lele Dezső felelős szerkesztő vezetésével.

Értékelték az 1993/1-2. lapszámot, áttekintették a beérkezett cikkeket és összeállították a következő számot.

Az ülésen 9 fő vett részt.

Március 11. A FATE vezetősége megtartotta szokásos havi ülését.

Gazdálkodó szervezetek vezetőivel ki-

bővített vezetőségi ülésen megvitatásra került a „FATE múltja, jelene, jövője” c. előterjesztés. Az elhangzott javaslatokkal kiegészítve kerül az anyag a közgyűlés elé.

Résztevők száma: 26 fő.

Március 11. A Szenior Klub tagjai látogatást tettek a Gyufalipari Vállalat budapesti telepén. Fekete András főmérnök köszöntötte a szeniorokat, ismertette a gyár történetét, majd Hoffmann Ede vegyész mérnök bemutatta az üzemet. A vagyon felét megvásárolták a régi svéd tulajdonosok és továbbfejlesztik a gyárat a németországi leszerelt üzemek egyikével. A gyufa mellett halas és gyümölcsös háncskosarakat is gyártanak, jelenleg 250 fő létszámmal. 1992-ben 700 millió volt a nyereség. A korszerűsítés 1970-ben kezdődött és a mai napig tart.

Március 25. Az Épületasztalos Szakosztály üzemlátogatással egybekötött kihelyezett vezetőségi ülést tartott a DOMINUS Kft. telephelyén.

Az ülésen 9 fő vett részt.

KORSZERŰ ÜZEMSZERVEZÉS ÉS MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS*

Zsombolyay Zoltán

1. Minőségbiztosítás az Európai Közösségben

A minőségbiztosítás lesz az Európai Közösség termelőüzemeiben – a kis kézműiparostól a hatalmas konzernig – a következő évek egyik legfontosabb tennivalója. 1993. január 1-jén megszűnnek a vámkorlátozások, létrejön az európai Belső Piac. Egyidejűleg minden EK országban törvényerőre emelkednek a szigorú áruforgalmi előírások:

– termékfelelősség minden termékre és szolgáltatásra,

– minőségtanúsítás egyelőre minden gép- és építőipari, valamint sok más egészséget veszélyeztető termékre.

A hibátlan termelés üzemgazdasági előnyei is nyilvánvalóak, a minőségbiztosítás elhanyagolása: ma manapság is megnöveli a garanciális és javítási költségeket.

Minél komplikáltabb egy termék, annál inkább érvényesül a hibaöröklődés törvénye: minél több komponensből áll össze egy rendszer, annál inkább magasabbak a hibamentességi követelmények, hogy az egész rendszer működjön.

A termékfelelősségi törvény a dokumentált minőségbiztosítást elhanyagoló gyártókat fogja leginkább sújtani, ugyanis a törvény nincs tekintettel sem a gyártó jóhiszeműségére, sem a vétkességére. Csak a dokumentált minőségbiztosítás ad a gyártónak reális esélyt, hogy a termékfelelősség következményeitől megszabaduljon.

A környezetvédelmi előírások egyre szigorúbbak, a termék minőségi követelményei kiterjednek a környezetvédelemre is.

Németországban sok üzem nincs felkészülve az új követelményekre. Dipl. Ing. Karl Möller, a ZDH (Zentralverband des Deutschen Handwerks, Bonn) tanácsadója hét pontban foglalja össze a német kisüzemek hiányosságait:

1. Nincs dokumentáció, a legtöbb üzemben minőségi munka folyik, feljegyzés, dokumentáció nélkül. Alig van feljegyzés a munkahelyről, szervezetről, felelőségekről, az üzemi anyagokról, raktárakról. A mester azt hiszi, mindent fejben tud tartani, ez egy súlyos következménnyel járó tévedés.
2. A minőségi öntudat nincs meg minden munkatársban, a motiváció a vállalkozónál kezdődik.
3. Gyakran a hibás szervezés miatt múlik a gyatra minőség. Funkcionális munkamegosztás, erősen hierarchikus szervezési forma a minőség rovására megy. Olyan hibák ismétlődnek meg, amelyek a nagyobb üzemekben már túl vannak.

4. A parancsoló, tekintélyuralmi vezetés nem képes a munkatársakat motiválni.

5. Gyakran nem ismerik el a vállalkozók, hogy a minőség biztosítása stratégiai fontosságú, megszakítás nélküli feladat kell hogy legyen.

6. A jó minőség prémiummal való jutalmazására sok vállalkozó nem gondol.

7. Sok kisüzem nem veszi igénybe a kamaráknál térítésmentesen rendelkezésre álló tanácsadó szolgálatot.

A ZHD minden lehetőségére álló eszközzel próbál a kisüzemeket segíteni, elsősorban az ISO 9000-9003 szabványok megismertetésével, azonban ezek a szabványok inkább a nagyobb üzemekre vannak szabva. Egy jó példa a ZDH tevékenységére a „Handwerk Magazin” (Kisiparosok havonta megjelenő tájékoztatója) 1992. szeptemberi száma, amely igen olvasmányos formában, sok képvel és gyakorlati példával alátámasztva tárgyalja a minőségbiztosítás fontosságát.

A DGQ („Deutsche Gesellschaft für Qualität” = Német Minőségi Társaság) is sokat tesz a minőségbiztosítás széles körű megismertetéséért, a kamarákkal közösen szervezett előadások és tanácsadások formájában.

2. Minőségbiztosítási rendszer bevezetése a gyakorlatban

A minőségbiztosító rendszer bevezetésére általánosan használható előírás vagy vásárolható recept nincs, minden egyes üzemnek (kézműiparostól a nagyüzemig) egyedi megoldást kell kifejlesztenie, lehetőleg tapasztalt minőségbiztosító szakemberek közreműködésével. Rendelkezésre áll azonban egy sor hasznos szabvány, valamint a REFA 6-lépcsős rendszerkialakítási módszere (lásd ábra), amely jól alkalmazható a komplex szervezési munkák során:

1. és 2. lépcső: CÉLOK KITŰZÉSE, FELADATOK KÖRÜLHATÁROLÁSA:

Alapvető irányelv:

DIN 55 350,

11. rész szerint

Részletes kidolgozás:

ISO 9001

(igényes)

ISO 9002 vagy 9003

(egyszerű)

Dokumentálás:

minőségbiztosítási kézikönyv (MBK):

DIN 55 350

16. rész szerint

Az MBK-nak kettős szerepe van:

1. tartalmazza a minőségbiztosítás koncepcióját, stratégiáját az üzemben belül,
2. dokumentálja a vevőnek: itt minőségi munkával szolgálják a vevő érdekét.

Az MBK tehát nem tartalmaz kifejezetten vál-

* Magyar Minőségi Héten 1992. szeptember 15-én elhangzott előadás rövidített közlése.

lalati „know-how”-t, hanem inkább fölérendelt irányelveket és stratégiát, sokkal több mint egy prospektus, kevesebb, mint egy műszaki dokumentáció, pl. egy kis ablakgyártó üzemben néhány oldal elegendő.

Legfontosabb az MBK-val kapcsolatban, hogy a benne foglaltakat be kell tartani!

3. lépcső: IDEÁLIS MEGOLDÁSOK KERESÉSE.

4. lépcső: ADATGYŰJTÉS, PRAKTIKUS MEGOLDÁSOK KIFEJLESZTÉSE.

Minőségellenőrzést át kell szervezni, ugyanis a minőséget egy üzemben „csinálni” kell, az ellenőrzés a minőségellenőrző intézetek feladata. Tehát MEO helyett MB = minőségbiztosítás!

Magyar piac követelményei:

Keleti piacok visszahódítása.

Felkészülés az EK termékfelelősségi és minőségtanúsítási módszereire.

Korszerű technológia.

Tanfolyam, továbbképzés.

Tapasztalt tanácsadó.

Minőségi védjegy, marketing, hirdetés, eladás utáni szerviz!

Vásárolt alapanyagok: ANYAGBESZERZÉS helyett SZÁLLÍTÓ.

Technológia elemzése: melyik munkaművelet befolyásolja a minőséget?

Munkaeszközök, szerszámok, várakozási idők.

Munkatársak hatásköre, ki miért felelős, jutalmazás, büntetés?

...

MBK kidolgozása.

5. lépcső: OPTIMÁLIS MEGOLDÁS KIVÁLASZTÁSA.

...???

6. lépcső: KIVITELEZÉS, KITŰZÖTT CÉL ELÉRÉSÉNEK ELLENŐRZÉSE./

3. Minőségügy Magyarországon, javaslatok

Tényállapot:

1. Feltűnő, hogy az üzletekben egyre több a külföldi áru, a magyar termékek rovására.

2. Kettős minőségi morál: egyszerű, sokszor gyatra minőség belföldre és a keleti piacra, kiváló export minőség nyugat felé.

3. A MEO-munkahely változatlanul a termelés utolsó állomása, a gyártásközi ellenőrzés az amúgy is túlterhelt művezetők dolga, azaz nem működik.

4. Legfontosabb munkaerő egy magyar vállalatnál és vállalkozónál az anyagbeszerző. Ilyen munkakör a Lajtától nyugatra nem létezik. Onnan lehet az anyagbeszerzőt megismerni, hogy készpénzzel teli diplomata-táskáját állandóan, még a vételi tárgyalás alatt is kezében tartja. Mottó: Nincs készpénz, nincs áru.

5. Újabban kialakult a „LEAN-PRODUKTION” és a „JUST IN TIME” anyagszállítás speciális magyarosított változata, amely mögött azonban nem valami okos stratégia vagy logisztika rejlik, hanem egyszerűen pénzhiány. Csodálni való a gyártók improvizációs tehetsége.

6. A magyar vevő bizalmatlan a Magyarországon készített áruval szemben.

7. Szervezett, REFA-értelemben harmonikus és produktív munkavégzést nem láttam még Magyarországon, igen örülnék minden információnak, amely ezt a kijelentést megcáfolja.

Nyilvánvaló, hogy a fenti 7 pontban megnevezett problémák több betegség kombinált tünetei, az orvosláshoz azonban az okok gyógyítása szükséges. A gyógyító módszerek közül valóban a mindenre kiterjedő privatizálás a legmegfelelőbb? Ehhez a kérdéshez 2 példa:

1. STRUKTÚRA-REFA KFT.

2. EGY MAGYAR BÚTORGYÁR.

ad. 1. STRUKTÚRA-REFA Vezetési és Szervezési Tanácsadó Kft., a korábbi STRUKTÚRA Szervezési Vállalat privatizált változata. Mint üzleti nyereségért dolgozó magánvállalkozás, érthető, hogy a tevékenységét a VEZETÉSRE koncentrálja. Ez így rendben is van, például az EK országaiban több tucat hasonló REFA módszerrel dolgozó tanácsadó cég tevékenykedik, ezek azonban egyre inkább a vezetéssel jobban összhangban lévő kifejezést, az INDUSTRIAL ENGINEERING-et használják.

A REFA-Szövetség legfontosabb tevékenysége a szakmunkások továbbképzése. Korszerű, jó minőségű termékek gyártásához kell:

– sok jól képzett (és méltányosan megfizetett) szakmunkás (REFA)

– kevés, de jó vezető (INDUSTRIAL ENGINEERING).

Kiképzés és továbbképzés társadalmi feladat. A REFA-Szövetség jogi formája, németül „e.V. = eingetragener Verein”, magyarul szövetség vagy alapítvány, amely üzleti tevékenységet nem folytathat. A kiképzési költségek legnagyobb részét az állami munkahivatalok fedezik.

Az INDUSTRIAL ENGINEERING és a REFA alapelvek magyarországi megvalósításának első feladata:

SZAKMUNKÁSKÉPZÉS ÉS TOVÁBBKÉPZÉS társadalmi összefogás és állami támogatás nélkül elképzelhetetlen.

ad. 2. EGY MAGYAR BÚTORGYÁR 500-nál több foglalkoztatottal kb. egy milliárd Ft éves árbevételt ér el, 1992. I. félévét 60 millió Ft nyereséggel zárta. A termékek kb. 40%-át, tehát cca. 400 millió Ft értékű bútort Európa legigényesebb bútortárcára exportálják. Az elmúlt 20 évben valamennyi investíciót és továbbfejlesztést a gyár a nyereségéből fizette. Nagy gondot fordítottak a munkatársak továbbképzésére, a gyártási folyamat szervezésére, a korszerű minőségbiztosítási módszereket skandináv vevőiktől tanulták meg.

Minden bizonnyal a leváltott rendszer hibája, hogy sem az igazgatónak, sem a munkatársainak nem volt lehetősége tőkét felhalmozni.

A gyár privatizálás előtt áll, tehát új tulajdonost keres a Vagyonügynökség. Miért? Ha a gyár nyugati érdekeltség kezébe kerül, két eset lehetséges:

1. Bezárja a bútorgyárat, hogy megszabaduljon egy kellemetlen konkurenciától.
2. Továbbfejleszti a gyárat, de a nyereséget az országból elviszi.

Megjegyzés: A 2. pont eredeti formájában mára aktualitását veszítette, ezért a szerkesztőség a konkrét példákból az általánosítható jelenségeket tartotta meg közlésre.

Függelék (rövid tájékoztató) a szövegben említett intézmények, illetve szervezetek minőségügyi oktatási programjáról.

DGQ Deutsche Gesellschaft für Qualität
magyarul: Német Minőség Társaság
az európai EOQC (European Organisation for Quality Control) németországi tagozata.

Információ:

DGQ
August-Schanz Strasse 21A
6000 Frankfurt/Main 50 Telefon: 069/548 00 142 Fax:
069/548 00 133

A "DGQ" alapozó tanfolyamai a "Qualitätsprüfer DGQ", magyarul: "DGQ-Minőségvizsgáló" minősítés megszerzéséhez szakmunkások és művezetők részére:

- "Einführung in die Qualitätssicherung (QS)", azaz "A minőségbiztosítás alapjai",
- "Einführung in die Qualitätsregelkartentechnik", azaz "Bevezetés a statisztikai ellenőrzőkártyás minőségvizsgáló rendszerbe",
- "Werkzeuge der QS", azaz a "Minőségbiztosítás módszerei". Mindegyik tanfolyam 5 napos, egyenként 900 DM-be kerül.

A háromrészes tanfolyam befejezése utáni vizsga magas színvonalú, kb. három óra tartalmú.

A DGQ szemináriumai:

- "Einführung der QS in kleinen und mittleren Unternehmen", azaz "A minőségvizsgálat bevezetése kis- és közepűzembe",
 - "QS Handbuch", azaz "A minőségvizsgálat kézikönyve",
 - "Zulieferer und Abnehmer", azaz "Szállítók és vevők".
- Mindegyik szeminárium másfél napig tart, a költség egyenként 900 DM.

DIN (Deutsches Institut für Normung), Német Szabványintézet

A DIN a következő - szakmához nem kötött - tanfolyamokat tartja a minőségbiztosítás módszereinek elsajátításához:

- "Qualitätsmanagement und Qualitätsverbesserung - ISO-9000-Reihe", azaz "Minőségirányítás és minőségjavítás - ISO-9000 szabványok szerint",
- "Qualitätsnachweise und Produktzertifizierung", azaz "Minőségértékelés és termékbizonylatolás",
- "Die europäische Normung im Hinblick auf den Binnenmarkt", azaz "Európai szabványrendszerek tekintettel a Közös Piacra",
- "EG-Zertifizierung, Produkthaftung", azaz "Az európai Gazdasági Közösség termékjelölése, a gyártók termékszavassága".

A tanfolyamok időtartama 1 nap, költség: 430 DM nem tagok részére.

Ipari-, Kísiparos- és Kereskedelmi Kamarák tevékenysége:
"Handwerkskammer Ulm" (Ulm város Kísiparos Kamarája)
"Qualitätsbeauftragter im Handwerk", azaz "Minőségi megbízott kísipari üzemből".

A többhetes tanfolyam az ulmi Kísiparos Kamara Minőségi Centrumában kerül lebonyolításra, szakmánként elkülönítve, hangsúlyozottan gyakorlati oktatási módszerrel.

"Handwerkskammer Hamburg" (Hamburgi Kísiparosok Kamarája)

Kétnapos szeminárium kisvállalkozók és művezetők részére a minőségbiztosítás gyakorlatban való alkalmazásáról.
TÜV-Akademie Rheinland e.V. (TAR)

Az eredetileg Gőzkazánvizsgáló Egyesület (Dampfkessel-Überwachungs-Verein) később "Műszaki Vizsgáló Egyesület"-re (Technische Überwachungs-Verein = TÜV) változtatta a nevét. Elsősorban biztonsági vizsgálatokkal foglalkozik, legismertebb tevékenysége a közúti gépjárművek kötelező biz-

tonsági vizsgálata: minden Németországban bejelentett autós rendszámabláján megtalálható a TÜV körpecsétje. A TÜV a különböző német szövetségi tartományokban, azonkívül Magyarországon is, az igényeknek megfelelően mind minőségi vizsgálatokra, mind továbbképzésre is kiterjesztette a tevékenységét. A Rajnai Tartomány TÜV egyesülete által alapított TÜV-Akademie Rheinland e.V. (TAR) szakmunkások, művezetők és ügyintézők továbbképzésével foglalkozik.

A "QS-Fachkraft TAR", azaz "Minőségbiztosító szakember" minősítés megszerzéséhez a következő tanfolyamok elvégzése szükséges:

- "Normen der QS und deren Umsetzung im Unternehmen", azaz "A minőségbiztosítás szabványai és ezek gyakorlati alkalmazása",
 - "Methoden der Prüftechnik", azaz a "Műszaki vizsgálatok módszerei",
 - "Methoden der QS", azaz "A minőségbiztosítás módszerei".
- A tanfolyamok időtartama 3-4 nap, a költségek egyenként cca. 900-1200 DM-t tesznek ki.

RAL, Ausschuss für Lieferbedingungen und Gütesicherung

magyarul: RAL, Szállítási szerződések és a Minőségbiztosítás Bizottsága. Eredetileg "Reichsausschuss für Lieferbedingungen", alapítási év: 1927, alapító: RKW: "Rationalisierungs-Kuratorium der Deutschen Wirtschaft", 1921. A RAL rövidítés megmaradt, a szervezet mai hivatalos neve: "Ausschuss für Lieferbedingungen und Gütesicherung".

A szervezet célkitűzése: (1927 óta)

1. a minőségromlás és a tisztességtelen verseny kiküszöbölése,
2. az áruismeret elmélyítése (pl. egyértelmű megnevezés),
3. a különböző áruk, termékek, fogyasztási cikkek minőségi jellemzőinek szabványosítása.

A minőségi biztosításnak szemléletes eszköze a minőségi jelzés, németül "Gütezeichen", M.O.-n pl. "Kiváló Áruk Fóruma". A Szövetségi Köztársaságban jelenleg

142 RAL minőségi jelzés van, ebből
91 az építőipar
35 általános fogyasztási cikkek,
16 élelmiszeripari területen.

RAL védjegy megszerzésének célja: előny a konkurenciával szemben.

Hogyan kaphat egy termék RAL minősítést?

A RAL-védjegy minősítést sohasem egy bizonyos termék, hanem egy szakmai érdektársulás ("Gütegemeinschaft"), pl. ajtó- és ablakgyártó minőségi egyesülete kapja. A RAL szabályok előírják, hogy a minőségi egyesülés önálló jogi személy legyen, melynek tagjai kötelezik magukat az előírt minőségi követelményeknek megfelelő termék előállítására. A követelmények igen magasak, kiterjednek az üzemi szervezetre és a foglalkoztatott személyek kiképzésére is.

Amennyiben egy gyártó cég a szakmai minőségi érdektársulás tagja, még nem jelenti azt, hogy valamennyi terméke RAL-védjegyet megkapja: csak azok a termékek viselhetik a RAL-védjegyet, amelyeket rendszeresen független minőségi intézetek által vizsgálnak.

A RAL-védjegy minden ország termékére megadható.

Mibe kerül a RAL-védjegy?

A RAL tevékenysége alapvetően közérdekű, tehát ingyenes, csak az esetleges külön költséget, mint utazást, telefont számláznak.

A minőségi társulások költségei különbözőek, a közös költségeket általában az éves forgalom arányában osztják meg.

4. RAL és a minőségvizsgáló intézetek viszonya

A Szövetségi Köztársaságban egy minőségi társulásban való részvétel első követelménye: minőségellenőrzés egy államilag elismert intézet által. A vizsgálat módszere és kiterjedése különböző, a következő vizsgálati pontok azonban valamennyi vizsgálóintézetre jellemzőek:

Nemcsak a termék, hanem a teljes üzem kerül a vizsgálópadra! Például az Épületkarbantartó

Vállalatok Minőségi Társulása (Gütegemeinschaft Gebäudereinigung) megköveteli:

- az adóhivatal írásos elismervényét a rendszeres adófizetésről,
- a társadalmi biztosító elismervényét a rendszeres befizetéséről,
- az építőipari szakmai felügyelet (Bauberufsgenossenschaft) írásbeli állásfoglalását,
- valamennyi munkavállalóval kötött írott munkaszerződést be kell mutatni, „külső munkatárs” foglalkoztatás tilos,
- be kell mutatni a munkatársak szabadságnylvántartását.

Ha mindez megtörtént, még korai fellelegezni, a minőségvizsgáló intézet vizsgálóbiztosá évenként legalább kétszer jön látogatóba – előzetes bejelentés nélkül. Ha talál a vizsgálóbiztos kivétlenül, meghatározott türelmi idő után nem történik intézkedés, el lehet búcsúzni a RAL védjegytől...

A magas követelmények és költségek miatt kevés gyártóüzem engedheti meg a minőségi védjegyet magának. Például az ajtó- és ablakgyártók kb. egyharmada viseli a HKH-védjegyet, a RAL-védjegy elterjedése 10% alatt van.

REFA – Verband für Arbeitsstudien un Betriebsorganisation e.V.

REFA Munkatanulmányozási és Üzemszervezési Szövetség

REFA az 1924-ben alakult szervezet eredeti nevének: „Reichsausschuss für Arbeitszeitermittlung” (Munkameghatározás Birodalmi Bizottmánya) a rövidítése.

Magyarországon már 1987 óta a STRUKTÚRA-REFA Vezetési és Szervezési Tanácsadó Kft. dolgozik, oktat és szervez a REFA módszereivel. A STRUKTÚRA gondozásában már 1988-ban kiadásra kerültek a REFA módszertan magyar nyelvű könyvei.

(Információ: STRUKTÚRA-REFA Vezetési és Szervezési Tanácsadó Kft.

Radnóti Miklós út 2.

1394 Budapest 62, Pf. 356. Telefon: 112-5865 Fax: 132-6127)

Ezen a helyen a németországi REFA oktatásról, azon belül a minőségbiztosításról foglalom össze röviden személyes tapasztalataimat, valamint az aktuális információkat.

Legfontosabb a REFA alapoktatás szakmunkások részére: a szakmunkásképzés során minden német szakmunkás megtanulja a REFA módszertan alapfogalmait.

Nagy jelentőségű a REFA továbbképzés, melynek fokozatai: REFA-technikus, REFA-mérnök, azonkívül szakosított továbbképzés az üzemi szervezés valamennyi területén, mint pl. számítógépes adatfeldolgozás, logisztika, költségszámítás, MTM-módszer, érték-analízis, controlling, személyzeti munka, karbantartás, NC-vezérlés stb.

Kifejezetten minőségbiztosító szakember képzésével a REFA nem foglalkozik, ez a képzés

ugyanis a DQO, TÜV, DIN vagy a helyi ipari kamarák feladata. Azonban a minőségbiztosító kiképzés előfeltétele, hogy a jelentkezőnek szakmunkás-bizonyítványa és legalább REFA alapképzése van.

Alapos minőségbiztosítási kiképzést kapnak a REFA-technikus és REFA-mérnök tanfolyamok résztvevői. Ehhez a DQO oktatási anyagát és a DQO oktatóit veszik igénybe. A REFA-mérnökök oktatását Dr. Walter Masing Professor, a DQO és a EOQC (European Organisation for Quality Control) elnöke személyesen irányítja.

A közép- és nagyüzemek (30, illetve 100-nál több foglalkoztatott) szervezetében egyre gyakoribb az INDUSTRIAL ENGINEERING osztály. Ha egy nagyüzem vezető a korszerű minőségbiztosítási módszereket, ez általában az INDUSTRIAL ENGINEERING osztály feladata.

Az INDUSTRIAL ENGINEERING

a komplex szociotechnikai rendszerek

- elemzésére, vizsgálatára (analízis) és

- egységbe foglalására (szintézis)

vonatkozó tapasztalatok és módszerek összessége.

Az IE célja:

- a munkaerők,

- a termelési eszközök és

- anyagok

felhasználását úgy kombinálni, hogy az elérni kívánt termelési program

- mind a minőség,

- mind a mennyiség és

- mind a szállítási határidő

szempontjából minimális költséggel legyen megvalósítható.

Ezen cél eléréséhez figyelembe veszi:

- a technológia

- a szociológia és

- a szervezés

színvonalát, valamint a piaci igényeket és bevásárlási lehetőségeket is.

Az industrial engineer (REFA-mérnök)

A munkaszervezés (a munkatanulmányozás) és a gazdaságos üzemvezetés valamennyi új módszerének (összefoglalóan: Industrial Engineering) a szakembere.

Az industrial engineer képesítése lehetővé teszi számára, az üzemi feladatokat az üzemi szervezet összefüggésében megérteni, a problémák megoldására minden esetben többféle módszer áll a rendelkezésre.

Mint alkalmazott tanácsadó, IE stratégiát kidolgozó „vezérkari” funkcióban,

mint vezető állású: a munkaszervezés, tervezés és irányítás, valamint hasonló vezető funkcióra alkalmas.

A REFA-mérnök a REFA kiképzés legmagasabb foka.

Megjegyzés: A minőségtanúsításra vonatkozó függelék a Faipar egy későbbi cikkéhez csatoltan közöljük.

1. lépcső
Célok kitűzése

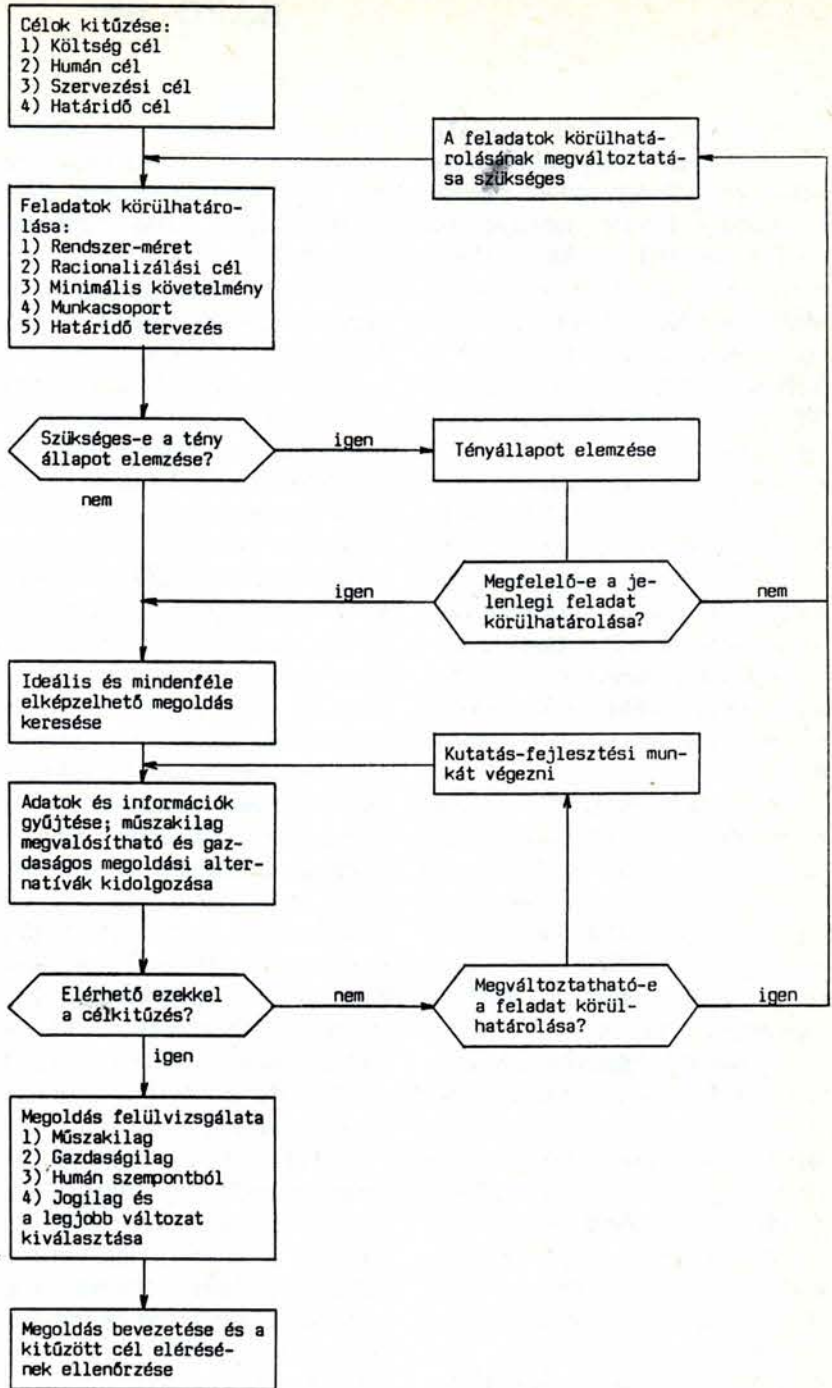
2. lépcső
Feladatok körülhatárolása

3. lépcső
Ideális megoldások keresése

4. lépcső
Adatgyűjtés és gyakorlatilag alkalmazható megoldások kifejlesztése

5. lépcső
Optimális megoldás kiválasztása

6. lépcső
A megoldás bevezetése és a cél elérésének ellenőrzése

A rendszerkialakítás hatlépcsős módszere

1992. október 25-én megalakult a MTESZ Világkiállítási Bizottsága. A Bizottság elnöke dr. Kerkápoly Endre műegyetemi professzor lett. Titkára: Fejes János, aki a Fő u. 68. szám alatti MTESZ Székházban található meg munkaidőben a 135. szobában, telefonja a 202-0493. Feladatuk az információk begyűjtése, a Bizottság munkájának összehangolása és a kapott információk továbbítása a Bizottság azon tagjaihoz, akik szakmailag is érdekeltek a kapott tájékoztatás tartalmában. A Bizottság évente legalább kétszer ülésezik, ahol megbeszélik a következő időszak legfontosabb feladatait.

Dr. Kerkápoly Endre az alakuló ülésen a következő szavakkal indokolta a bizottság megalakulását: Azt hiszem, valamennyiőjük előtt közismert az, hogy a MTESZ úgy is, mint összefogó szervezet és a MTESZ tagegyesületeinek nagy része a „Világkiállítás” gondolat kezdetétől kezdve mindig támogatója volt ennek az ügynek. Akkor is, amikor még hazai vonalon sem volt elfogadva a Világkiállítás gondolata, mi több alkalommal a – MTESZ vezetősége, támaszkodva a tagegyesületeire – állásfoglalást alakítottunk ki a Világkiállítás érdekében. Ezt közzöltük az illetékes kormányzati, parlamenti szervekkel. Tehát még a közös Budapest-Bécs-i Világkiállítás gondolatától kezdve, mi mindig mellette voltunk, hiszen azt láttuk, hogy a magyar műszaki, gazdasági élet fellendülése várható a megrendezéstől. Ezen belül a mű-

szaki értelmiségnek a MTESZ tagságának is előnyei származnak abból, hogyha egy ilyen rendezvény a világ figyelmét hazánkra fordítja.

Barsiné Pataky Etelka c. államtitkár, a Világkiállítás kormánybiztosa – aki személyesen is részt vett az alakuló ülésen – Kerkápoly professzorhoz írt levelében is megköszönte a MTESZ mérnök-technikus társadalmának támogatását a következők szerint: „Személyes megbeszélésünk után ezúton is köszönöm a MTESZ Vezetőségének, szakmai szervezeteinek és személy szerint Önnek is, hogy az 1996-os budapesti Világkiállítás sikeres lebonyolításának elősegítésére Világkiállítási Bizottságot hoztak létre. A felajánlott szakértői, véleményezési, javaslattevői munkájukat, valamint a Világkiállítás előkészítését segítő a Mérnöki Kamarával, a Magyar Építészek Kamarájával és Szövetségével, a Magyar Urbanisztikai Társasággal közös rendezésben lebonyolítandó konferenciasorozatot köszönettel veszem.

A MTESZ és a Világkiállítási Programiroda folyamatos kapcsolattartását lényegesnek tartom és a konferencia-sorozat aktuális időben történő megtartását támogatom és felkérésüknek megfelelően védnökséget vállalok.

A Világkiállítás sikere érdekében tett munkálkodásukat még egyszer köszönöm és a közösen rendezni tervezett konferencia-sorozat sikere érdekében, a folyamatos együttműködés reményében üdvözlöm.”

A Bizottság megalakulása

után 1993. január 21-én a Legújabb kori Történelmi Múzeumban tartott ülésen ismét áttekintette a feladatokat, személyeket delegált a Világkiállítási Társadalmi Tanácsadó testületébe.

Tájékoztató hangzott el a Dél-Koreában ebben az évben tartandó (1993) világkiállítás tartalmáról, a magyar részvételről, majd a résztvevők megtekintették a múzeumban megrendezett „Magyar műszaki értékek 150 év ipar- és világkiállításain” c. kiállítást.

A Faipari Tudományos Egyesületet Biró Lászlóné ügyvezető titkár és Lele Dezső főtítkár képviselik.

Lapunkban a cím szerinti rovatban rendszeresen hírt adunk a Bizottság munkájáról, illetve a Világkiállítással kapcsolatos ügyek területünket érintő eredményeiről.

Az EXPO Iroda a PROGRAM Rendezvényszervező Kft., a Faipari Tudományos Egyesület és az Országos Asztalosipari Szövetség által benyújtott pályázatot elfogadta és a

LIGNO NOVUM

Faipari Szakkiállítást az 1996. évi világkiállítás programjai közé sorolva előjegyzésbe vette.

A szakkiállítás hagyományosan Sopronban kerül megrendezésre és vele egyidőben számos kapcsolódó szakmai rendezvényre, találkozóra is sor kerül.

L. D.

TÁJÉKOZTATÓ

az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság Faipari Szakágazatáról

Erdélyben már évek óta létrejött és tevékenykedik az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) a MTESZ-nek megfelelő társadalmi szervezet. Ennek a szervezetnek keretében alakult meg 1992. október 24-én a Faipari Szakágazat, Székelyudvarhely székhellyel. Elnökének Dobay Tibort, a FAMOS Bútor Rt. vezérigazgatóját választották meg.

Az alakuló ülésen megfogalmazódott a szervezet célkitűzése.

Március 26-28. között már meg is szervezték második összejövetelüket a Madarasi Hargitán „Faipari Szakmai Napok” néven.

A meghívóban Dobay Tibor elnök a következőkben határozta meg a Szakágazat célkitűzéseit és a szakmai napok programját: A Faipari Szakágazat az EMT fiókszervezete, ami nagyjából behatárolja ennek rendeltetését, működési módját. Célunk megfogalmazni az iparág sajátosságaiból fakadó célkitűzéseket, összhangban az EMT hitvallásával. A magyar nemzetiségűek és magyarul beszélők aránya a faipari dolgozók körében jóval magasabb Erdélyben a nemzetiségi aránynál, ami az asztalos és ácsmesterség évszázados erdélyi hagyományaira visszavezethető. De a fiókszervezet nem nemzetiségi alapra épül, bárki tagja lehet, viszont a közlés és megnyilvánulás ma-

gyar nyelven történik, a szakmai magyar nyelv ápolásáért, szélesebb körű használatáért. Esetenként a fontosabb publikációk, szakdolgozatok, cikkek román és német nyelven is megjelenhetnek. Célkitűzéseink kell legyen a felelősségvállalás a jövő szakemberképzéséért. Fontos teendő ezen a téren a világ tudományos faipari intézményeivel történő kapcsolatteremtés.

A fentiek értelmében a folyó évi első találkozóink témakörönkénti főbb feladatai a következők:

1. Az érdeklődés felmérése, tagságszervezés, ismerkedés.
2. Vitaindító a fiókszervezet jövőjéről, működési területéről, az EMT-n belüli rendeltetéséről.
3. A faipari ág, mint fiókszervezet, az ebben rejlő pénzügyi önállóság adta előnyök, ezek célszerű felhasználása. Kezdeményezések, javaslatok a pénzügyi tevékenység, pénzforrások, alapok megszervezéséről, felhasználásáról, ellenőrzéséről.
4. A fiókszervezet tudományos tevékenységének behatárolása az EMT tudományos jellegéből adódóan, szakmai tapasztalatcsere.
5. Magyar nyelvű faipari szaklap megjelentetése:
 - az első szám megjelenése április végére,

- a szerkesztőbizottság kibővítése,
- a lap méretezése,
- példányszám, megjelenés gyakorisága.

6. A faipari termelés-értékesítés mint kereskedelmi láncolat, üzleti jellegű kapcsolatteremtések az alábbi vonalakon:

- a) kitermelők - nyersanyagtermelők
megmunkálók - fogyasztási cikkek gyártók.
 - b) állami tőke - magántőke
 - c) termelők - viszonteladók - végeladók
 - d) tervezők - alkotók - fogyasztók
 - e) tervezők - alkotók - termelők
7. Vitaindító a szakmai nyelviség fontosságáról, tökéletesítéséről és a járható utakról.
8. Javaslatok más napirendi pontokra.

A találkozón egyesületünket dr. Szabadhegyi Győző képviselte. Egyesületünk már átadott az erdélyi szakembereknek a „FAIPAR” több évfolyamát, eddig beküldött szakkönyveket, tankönyveket.

Kérjük továbbra is, akiknek felesleges magyar nyelvű szakirodalma van, juttassa be Titkárságunkra, ahonnan továbbítjuk azokat.

Svájcban is nőtt az érdeklődés az akácfa iránt.

1993. március 3–6-án megtisztelő meghívásnak tehattünk eleget dr. Láng Miklós docens kollégával és feleségemmel dr. Molnárné Posch Paula adjunktussal: a nagyhirú, 1855-ben alakult Zürichi Műszaki Egyetem „Das Holz der Robinie” (Az akác fája) c. nemzetközi továbbképző konferenciáján tartattunk előadásokat.

A konferenciának 61 fő sváj-

ci, német, luxemburgi, osztrák, olasz, szlovák és magyar résztvevője volt.

Prof. E. Gehri az egyetem Fa-technológiai és Prof. L. J. Kuce-ra a Faanyagismeretani Tanszék vezetői bevezető előadásai-
kban arra a kérdésre is keresték a választ, miért választották az ez évi továbbképzési témának az akácfát. Talán a hazai szakközönség számára is érdekesek ezen indokok:

– Svájc jelentős faimportra

szorul (önellátási faktora 59%), ezen belül különösen a kemény lombos fafajoknak nagy a szerepe (a fenyőerdők részaránya 80% körül van).

– a lombos faimporton belül a trópusi fák 40–75.000 t/év volumennel szerepelnek (91%-ban Afrikából). E fafajok „bojkottálása” miatt a trópusi faimport az utóbbi években drasztikusan csökkent.

– az építőiparban és a bútorgyártásban egyaránt kedvelt

tölgyek mennyisége egyre csökken. Különösen kültéri bútorknál, szerkezeteknél (pl.: kisebb hidak) keresik a helyettesítő fafajokat.

– a felhasználók (a lakosság) egyre bizalmatlanabb a védőszeres kezeléssel és különösen a telítéssel szemben (a telített fa megsemmisítése jelentős környezeti károkat okoz, pl.: a kátrányolaj 30-féle fenolt tartalmaz).

A fenti problémák is aláhúzzák az akácfa kiváló tulajdonságait, mivel természetes állapotban a legtartósabb európai fafaj (a gesztje gyakorlatilag nem is telíthető), szilárdságarugalmassága és esztétikai megjelenése egyaránt előnyös. E tényezők járultak hozzá

ahhoz, hogy a svájci erdőkben mindössze 0,1% részarányú akác fafajra a jövőben nagyobb figyelmet kívánnak fordítani a fafelhasználás területén.

A konferencián 5 előadás keretében ismertettük az akáccal kapcsolatos saját és hazai kutatásokat, a szárítás, gőzölés, mechanikai megmunkálás tapasztalatait. A Nagykunsági Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság 1 kamion különböző akác terméket szállított a konferencia előtt Svájcba a szervezők megrendelésére és a vállalat képviselői (Szebeni László vezérigazgató és Donkó Károly főmérnök) hozzászólásukban tájékoztatást adtak a kereskedelmi lehetőségekről is.

Tanulságos volt számunkra is a svájci előadók igényessége, fipari felkészültsége. Ezen előadásokban elsősorban az akác ragasztása, szerkezeti felhasználása terén elért eredményeiket mutatták be (pl.: komplett akác ház, ablakok, ragasztott tartók).

Befejezésül szeretném aláhúzni, hogy a svájci és hasonló egyéb (pl.: holland) érdeklődések alapján fontos lenne a minőségi akác késztermék gyártásban előrelépni.

Az IKEA svájci vállalata pl. folyamatosan vásárolna akácból készült kerti bútorokat... Az Egyetem részéről szívesen nyújtunk szakmai segítséget, információt ilyen irányú fejlesztésekhez.

Dr. Molnár Sándor

A Pozsonyi Állami Faipari Kutató Intézet átalakulása, az AM-30 Rt. bemutatása

A Pozsonyi Állami Faipari Kutató Intézet (SDVU) közel 500 alkalmazottjával, korszerű laboratóriumaival Európa legnagyobb faipari kutató-fejlesztő-minőségellenőrző intézménye volt az elmúlt évekig. A cseh és a szlovák feladatok mellett jelentős (koordináló) szerepe volt a szocialista országok faipari együttműködésében is.

Az elmúlt két évben az intézmény jelentős szervezeti és tartalmi átalakuláson ment keresztül. Különvált a kutatás, a minőségellenőrzés és a gépészet-automatizálás.

Az „AM-30” Részvénytársaság az Intézet Automatizálási és Gépészeti Főosztályából alakult ki. 1992. május 1. óta 50 fős részvénytársaságként működik.

Mivel foglalkozik az Rt., milyen szolgáltatásokat kínál a magyar partnereknek:

- meglevő faipari berendezések és gépsorok korszerűsítése,
- faipari gépek és berendezések gyártása és szerelése,
- geometriai méretek automatikus mérése (pl.: rönk bemérés)
- fizikai tulajdonságok automatikus mérése (pl.: forgácslap sűrűség).

Ezen belül:

A gyártási technológiák területén:
 - berendezések a fűrészipari termékek, rétegeltlemezek és bútorelemek raktározásához, mozgatásához,

- töltő és ürítő berendezések a hidraulikus présekhez, felületkezelési berendezések,
- szállító berendezések és manipulátorok,
- bútorok minőségét ellenőrző gépek, készülékek,
- CNC koordinációs gépek,
- munkahely komplett robotizációja,
- szerszámok karbantartása
- elszívőberendezések.

A bútorigar számára:

- enyvfelhordó gép (VN 140),
- felületkezelő berendezés UV sugárzással (VTUF 1-48),
- síkelemek szállítását irányító berendezés (MW-210),
- bútorlapokat portalanító berendezés (CZ MVE 3-6),
- síklapokat máglyázó és szétosztó berendezés,
- görgős szállítógépek,
- bútorfelületet kezelő gépsor.

A légtechnika területén:

- kisteljesítményű fűrészáru szárító (MSR - 2,3, MSR - 4,6),
- faszárítót vezérlő berendezés (TESU-XT),
- filtrációs berendezés (HF-1, OFZ-M1),
- rekuperációs hőváltó berendezés,
- regenerációs hőváltó berendezés,
- légtechnikai csőrendszer gyors lezárását biztosító készülék,
- légtechnikai berendezések para-

métereinek diagnosztizálása és beállítása.

Fűrészipari szolgáltatások:

- gépsor az oldaldeszka szélezésére,
 - mérő berendezés az oldaldeszka automatikus szélezésére,
 - rönk méreteit érzékelő (mérő) berendezés,
 - körfűrészek,
 - rönkök mozgatásának automatizálása,
 - anyagmozgató berendezések.
- Szerszámok karbantartása területén:
- fűrészlap foghajtogató gép (RS-4),
 - készülék a fűrészfogak szétvezetésének az ellenőrzésére,
 - készülék a csiszolszalag tesztelésére,
 - szerszámok a hántológép késetnek a beállítására.

Általános:

- berendezés a faforgácslemezhulladék aprítására,
- berendezés a szögletes csőrendszer behajlítására és egyéb.

Összefoglalva rövid bemutatkozásunkat, őszintén reméljük, hogy tevékenységünkkel felkeltettük a magyar faipari üzemek, vállalkozók érdeklődését. A hagyományosan jó magyar-szlovák faiparos együttműködés szellemében üdvözlöm a Faipar olvasóit.

Dr. Ing. Tibor Orech

FELHÍVÁS

Az Agrárpiaci Rendtartásról szóló 1993. évi VI. törvény vonatkozik a 94-1, 94-2, 94-3 erdészeti termékekre is. Ugyanezen törvény alapján a Rendtartás irányításával, működésével kapcsolatos egyes hatásköröket a miniszter és a tárcaközi bizottság mellett a **TERMÉKTANÁCS**ok látják el. A terméktanácsok miniszteri elismerésének rendjét a 11/1993. (III. 24.) FM rendelet tartalmazza.

A Fagazdasági Országos Szakmai Szövetség, az Országos Erdészeti Egyesület, a Faipari Tudományos Egyesület, és a MOSZ Erdészeti, Faipari és Vadgazdálkodási Országos Választmánya ezúton felkéri mindazon gazdálkodókat, vállalkozókat és ezek érdekképviselőit, hogy jelezzék részvételi szándékukat a létrehozni tervezett

ERDÉSZETI TERMÉKEK TERMÉKTANÁCSÁban.

Ennek célja az, hogy az erdészeti termékeket illetően elősegítse a termelés, forgalmazás és felhasználás koordinálását. A Tanács minden piaci szereplő számára nyílt és a működési költségeket illetően a résztvevők megfelelő tehervállalása alapján önfenntartó.

Kérjük, hogy az Erdészeti Termékek Termék Tanácsában részvételre vonatkozó *szándéknyilatkozatokat* – ami fizetési kötelezettséget nem jelent – **1993. június 15-ig** az érdekeltek a FAGOSZ titkárságra (1012 Budapest Kuny Domokos utca 13-15.) eljuttatni szíveskedjenek.

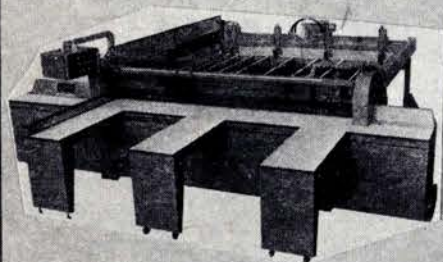
FAGOSZ

OEE

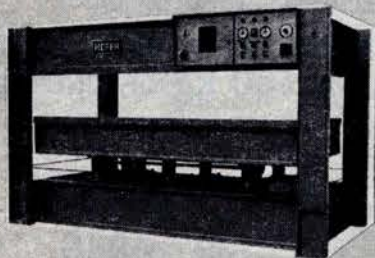
FATE

MOSZ

Erdészeti Választmány

LAPSZABÁSZGÉP

HIDRAULIKUS HÖPRÉS

I N G. GERHARDT HÖFER & CO.

Maschinenproduktions - GmbH
A-4753 TAISKIRCHEN - AUSTRIA
Tel: 7764/7351
Fax: 7764/7570 Telex: 027 560

HÖFER

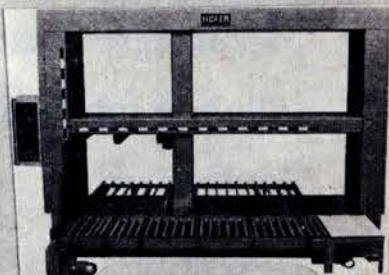
**MINDEN TERMÉKE KIVÁLÓ !
KIS ÜZEMEKNEK IS !**

**További gyártmányok:
RÖVID ÜTEMŰ PRÉSEK
ENYVFELHORDÓ GÉPEK
SZALAGCSISZOLÓGÉPEK
SZÉKÜLŐLAPPRÉS**

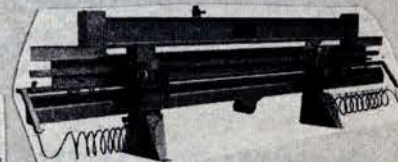

SZÉLESSÉGTOLDÓ ÉS FURNÍRPRÉS

KÉRJE RÉSZLETES TÁJÉKOZTATÓNKAT !

ÁTMENŐ KORPUSZPRÉS

**FURNÍR ÉS MÉRETVÁGÓ
FÜRÉSZGÉP**

KÉPVISELET: META-TRADE Kft.

1103. Budapest
Noszlopy u. 1.
Tel: 147-6963
Fax: 127-04982

PLASTDUR

FAIPARI ÉS BÚTORIPARI

DISZPERZIÓS RAGASZTÓANYAGOK

- környezetbarát
- egészségre ártalmatlan
- állandó minőségű
- kedvező árú
- rugalmas

Árusítás:

A gyártó telephelyén lévő üzletben, nagy- és kiskereskedelmi árrés nélkül TERMELŐI ÁRON, 1, 2, 5, 16, 100, 125, 150 kg-os csomagolásban.

Gyártó: PLASTDUR KFT.
1222 Budapest
Liszt Ferenc utca 72.

Telefon: 226-7828
227-4948
Telefax: 226-7828

„Fanaptár” sorozatunk Jankovics Marcell „A fa mitológiája” c. könyv nyomán készül, kiegészítve azt a hónap fájára vonatkozó egyéb ismeretanyagokkal.

A sorozat a Robert Graves által rekonstruált, antik, középkori és reneszánsz források, brit szokások és hiedelmek alapján összeállított fanaptárt mutatja be az olvasóknak.

A régiek az időt kettős természetűnek tartották, végtelennek és megfordíthatatlannak, ill. körkörösnek, periodikusnak, mely kétértelműség a fa szimbolikájában is jelen van. A fa hosszú életével az idő irreverzibilitását, az idő múlását jelképezi, életének éves ritmusával viszont a periodikus időt. A fanaptár „13 hónapos”, a holdév 13×28 napos hónapját jelzi.

A március 18. és április 14. közötti időszak fája az éger (Alnus).

A nyírfélék (Betulaceae) családjának éger neméhez tartozó fajok közül hazánkban legfontosabb a mézgás éger (Alnus glutinosa).

A mézgás éger elterjedési területe Északnyugat-Afrikától Európa és Szibéria mintegy 65. szélességi fokáig terjed. Hazánkban sok helyen találjuk az éget, ott, ahol a talaj kellő nedvessége megvan.

Hengeres, sudaras törzse 20–25 m magasságot ér el. Hímvirága 5–6 cm hosszú barka, jóval a lombfakadás előtt jelentkezik. Nővirága 3–4 mm hosszú füzért alkot. Termése kicsiny, 1–1,5 cm hosszú áltoboz.

Faipari felhasználás: Az éger lágú és könnyű lombos fa. Faipari jelentősége sokoldalú felhasználhatóságán alapul. Minden forgácsoló eljárással jól megmunkálható, könnyen ragasztható. Szórt likacsú fájának nincs látható gesztje. Színe vöröses, sárgávörös, a levegőn sötétvörössé válik, de kiszáradva ismét elhalványodik. Erezete alkalmassá teszi a dió-, a mahagóni-, a paliszander- és az ébenfa utánzására.

Fája erősen zsugorodik, gondosan kell szárítani, mert könnyen reped. Igen könnyen hasad, jól faragható és szegellhető. Fényezhetősége, pálcokolhatósága kedvező. Fája erősen fülledékeny. Szabadban való csekély tartóssága miatt építési célokra alkalmatlan. Állandó nedvességben viszont az éger faanyaga 500 évig is épségben marad. Velence és Amszterdam tengervízbe épült városrészei csaknem teljesen éger cölöpökön nyugszanak.

A bútorgyártásban vakfának, furnérnak, rétegelt lemeznek alkalmazzák, mert méretes rönkje jól késelhető, hámozható. Fapapucs és facipő is készül égerből, s igen jó ceruza-anyag. Szívesen faragják, a faszobrászoknak is kedvelt anyaga.

A kelta mitológiában az égerfát az óriás Bran és unokáöccse, Gwern király személyesítette meg. Branról szóló epizódokban Bran égerfahídat, hajót és mólót személyesít meg.

Görög megfelelője Phoróneusz volt, akít Prométheusszal, Phaethonnal és Kronossal azonosíthatunk. Az Odüsszeiában az égerfa Kalüpszó nimfa halálszigetének temetői fái között szerepel, mint a halál és feltámadás szimbóluma. Ez a szerepkör az égerfához különösképpen illik, mivel a hónapjába esnek a tavaszünnepek. Az égerfaisten valóban egyike a meghaló és feltámadó isteneknek (túl azon, hogy minden fa évenként „meghal és feltámad”, az éger még „vérzik” is, fehér fája, ha megsebzik, vörösre színeződik).

Az égerfa nem hiányozhat a finnugor mitológiából sem. A Kalevala-béli léha Lemminkeinen, hogy tüzes sas képében reá és paripájára leselkedő halált kijátssza, égerfalovat, égerfalegényt „dalol” maga helyett.

Lemminkeinen így beszél Mielikkihez, az erdők istennőjéhez, látván a fák hitvány „gúnyját”:

„Borítsd be az erdőt gyolccsal,
posztóval a rengeteget,
keríts a nyárfára köntöst,
ékes ruhát égerfára!
Vond be a fenyőt ezüstbe,
húzd a lucfenyőt aranyba,
vén fára rézövet rakjál,
ezüstövet más fenyőre,
nyírfára arany virágot,
törzsére aranyos csengőt!”

XIV. 155–164

Mézgás éger

1 - hajtásvége a következő év tavaszán nyíló hím- és nővirágokkal; 2 - kitnyült hímbarka; 3 - érett áltobozok; 4 - téli hajtás a rügyekkel; 5 - mak-kocská keresztmetszete; 7 - felnyílt áltoboz

Források: Jankovics Marcell: A fa mitológiája (Csokonai Kiadóvállalat, Debrecen, 1991)
Erdészeti, Vadászati, Faipari Lexikon (Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, 1964)

Kedves Kolléga!

Tisztelettel értesítjük, hogy egyesületünk, együttműködve az Erdészeti és Faipari Egyetemmel, valamint az Országos Asztalosipari Szövetséggel, 1993. szeptember 2-5 között

III. Országos Faiparos Találkozót

szervez Sopronban a következő programmal:

Szeptember 2. csütörtök	11.00 órakor	LIGNO-NOVUM kiállítás megnyitója Kiállítás megtekintése
	19.00 órakor	Vacsora Faiparos bál
Szeptember 3. péntek	Délelőtt	a/ b/ Szakmai bemutatók, előadások a kiállításon Tudományos ülésszak az Erdészeti és Faipari Egyetemen
	13.00 órakor	Ebéd
	15.00 órakor	A Faipari Tudományos Egyesület közgyűlése
	17.30 órakor	Öreg Fás Diákok találkozója
	18.30 órakor	Vacsora
	20.00 órakor	Öreg Fás Diákok szakestélye
Szeptember 4. szombat	Egész nap	Szimpoziumok, termékismertető a kiállításon Szaktanárok továbbképzése Belsőépítészek, formatervezők biennáléja
Szeptember 5. vasárnap		LIGNO-NOVUM kiállítás zárása

Részvételi költségek

- I. *Részvételi díj:* 500.-Ft
Szolgáltatás költségei: 2.470.-Ft/fő, mely tartalmaz
Belépőt a szakkiállításra
Szeptember 2-án Faiparos bál vacsorával, szállást a kollégiumban
Szeptember 3-án reggelit, ebédet, vacsorát és szállást a kollégiumban
Szeptember 4-én reggelit
(Szeptember 4-5-én igény esetén szállásról, étkezésről mindenki maga gondoskodik.)
- II. *Részvételi díj:* 500.-Ft
Szolgáltatás költségei: 4.000.-Ft/fő (kétágyas szállodai szobában, Hotel Siesta)
5.200.-Ft/fő (egyágyas szállodai szobában), mely a fentiekben felsorolt szolgáltatásokat tartalmazza.

Természetesen van arra is lehetőség, hogy csupán egy-egy szolgáltatást vegyenek igénybe.

Jelentkezési határidő: 1993. június 1.

A jelentkezéseket visszaigazoljuk, a költségekről számlát, ill. csekket küldünk.